CENA: 3,50 zł

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

OODR ŁOSIÓW

kurier rolniczy

ISSN 1508-7697

NR 12 / 2024

Prezydencja Polski w Unii Europejskiej str. 12

„Zioła dla zdrowia" – konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich str. 18

Boże Narodzenie na Śląsku Opolskim str. 29

Regionalne desery na wigilijnym stole

str. 30

OPOLSKIEBAZAREK.PL - BEZPŁATNE OGŁOSZENIA ROLNICZE

Drodzy Rolnicy i Mieszkańcy Wsi

W wigilijny wieczór gromadzimy się przy stołach całymi rodzinami, pokoleniami, często przybywającymi z dalekich stron. Nie ma drugiego takiego dnia w całym kalendarzu, jakim jest Wigilia. To moment, gdy szczególnie silnie celebrujemy nasze tradycje, którymi są także przekazywane z pokolenia na pokolenie zwyczaje i obrzędy świąteczne. Należą do nich tradycyjne świąteczne potrawy.

Smaki i aromaty świątecznych dań, podobnie jak zapach choinki, dźwięk śpiewanych wspólnie kolęd czy radość dzieci ze świątecznych prezentów, tworzą magię tych Świąt. Przygotowując co roku tradycyjne dania, cieszymy się z czasu spędzanego w gronie najbliższych.

Życzę, aby do wigilijnego stołu zasiedli Państwo w atmosferze pełnej radości i nadziei na lepsze jutro. Dzieląc się opłatkiem, pamiętajmy, że jest to symboliczny akt miłości i wybaczenia.

Obfitość pożywienia na świątecznym stole i powszechny dostęp do żywności na co dzień to zasługa pracy Rolników i ich wytrwałości. Należy im się za to wdzięczność, a także pomoc w obliczu trudności, którymi w mijającym roku były straty plonów i zniszczenia gospodarstw w wyniku powodzi i innych klęsk żywiołowych.

Życzę Państwu zdrowia i pomyślności w Nowym Roku. Niech rok 2025 będzie lepszy od poprzedniego.

Czesław Siekierski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

OPOLSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

BRZEG

ul. Główna 1 (OODR)
49-330 Łosiów
tel. 44 37 104

GŁUBCZYCE

ul. Powstańców 4
48-100 Głubczyce
tel. 485 27 50

KĘDZIERZYN-KOŹLE

ul. Kozielska 14a
47-224 Kędzierzyn - K.
tel. 483 50 49

KLUCZBORK

ul. Żeromskiego 3B/12
46-200 Kluczbork
tel. 414 23 01

KRAPKOWICE

ul. Kilińskiego 1
47-303 Krapkowice
tel. 466 19 60

NAMYSŁÓW

ul. Dubois 3 (UMiG)
46-100 Namysłów
tel. 410 24 25

NYSA

ul. Marcinkowskiego 1
48-300 Nysa
tel. 433 11 27

OLESNO

ul. Dworcowa 1a
46-300 Olesno
tel. 34/ 358 40 31

OPOLE

ul. Wrocławska 107
45-837 Opole
tel. 457 56 50

PRUDNIK

Plac Szarych Szeregów 5
48-200 Prudnik
tel. 436 93 70

STRZELCE OPOLSKIE

ul. Gogolińska 2a
47-100 Strzelce Opolskie
tel. 461 89 18

SPIS TREŚCI

PRODUKCJA ROŚLINNA
NICIENIE - PASOŻYTY ROŚLIN 6
KĄCIK METEOROLOGICZNY 8
RENTOWNOŚĆ UPRAWY KUKURYDZY 9

PRODUKCJA ZWIERZĘCA
PORADNIK PASIECZNY 10

AGROINFO
PREZYDENCJA POLSKI W UE 12
CHOINKI Z OPOLSZCZYZNY 13
POLSCY ROLNICY NA 20-LECIE WEJŚCIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ 15
ZARZĄDZANIE GOSPODARSTWEM ROLNYM 16
SZKOLENIE DLA GOSPODARSTW PROWADZĄCYCH PRODUKCJĘ ZWIERZĘCĄ 17
„ZIOŁA DLA ZDROWIA" – KONKURS DLA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH 18
ENOTURYSTYKA W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM – ODKRYWANIE WINNYCH WZGÓRZ 20
„STOKROTKA" – SPOKÓJ I NATURA W SERCU OPOLSZCZYZNY 21
AGROTURYSTYKA NA MEDAL – WYNIKI KONKURSU „ZIELONE LATO" 2024 22
KALENDARZ 24

DOM I OGRÓD
EDUKACJA, KONIE I WIEJSKI KLIMAT GÓR OPAWSKICH W „STAJNI ZA TAMĄ" 26
GWIAZDA BETLEJEMSKA – SYMBOL ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA 28
BOŻE NARODZENIE NA ŚLĄSKU OPOLSKIM 29
REGIONALNE DESERY NA WIGILIĘ 30
CZY FOTOWOLTAIKA W GOSPODARSTWIE JESZCZE SIĘ OPŁACA 32
PORADY PRAWNE 33

EKONOMIKA
RACHUNEK WYNIKÓW - PODSUMOWANIE 2024 ROKU 36
HARMONOGRAM TRWAJĄCYCH I PLANOWANYCH NABORÓW WNIOSKÓW 37
ZMIANA PRZEPISÓW W SPRAWIE ZBIERANIA DANYCH RACHUNKOWYCH 38
„PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE" 39
DODATEK CENOWY 40

INSTYTUCJE
INWESTYCJE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH ZWIĘKSZAJĄCE KONKURENCYJNOŚĆ 42
WSPARCIE NA INWESTYCJE ODTWARZAJĄCE POTENCJAŁ PRODUKCJI ROLNEJ 43
"ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ" 45
PORTAL DLA ROLNIKÓW EKRUS 45
WNIOSKI EMERYTALNO-RENTOWE DO KRUS 46
BIURO OGŁOSZEŃ 48

Zdjęcie na okładce: Paweł Ochman

WYDAWCA: Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, 49-330 Łosiów, ul. Główna 1
tel.: 77/ 44 37 111, 44 37 144,
fax: 77/ 44 37 110
www.oodr.pl

REDAKCJA: dr Mariusz Drożdż, Bożena Chruszczewska, Joanna Moch
e-mail: inte@oodr.pl
Skład: OODR Łosiów. Druk: TOP DRUK Spółka z o.o., sp.k., Łomża,
Nakład: 1433 egz.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych.
Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów i przetwarzania materiałów prasowych.

Szanowni Państwo

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku składam w imieniu własnym i wszystkich pracowników Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego serdeczne życzenia.

Życzymy, aby Święta upłynęły w radosnej i spokojnej atmosferze, w otoczeniu bliskich osób. Niech czas świąteczny przyniesie odpoczynek od codziennych obowiązków oraz pozwoli z nową energią wkroczyć w nadchodzący rok.

Dziękujemy Państwu za dotychczasową współpracę, zaangażowanie oraz zaufanie, jakim obdarzacie nasz Ośrodek.

Na nadchodzący rok 2025 życzymy obfitych plonów, pomyślności w realizacji planów oraz zdrowia i siły do codziennych działań.

OODR ŁOSIÓW

Z wyrazami szacunku

Genowefa Prada

Dyrektor OODR w Łosiowie

Szanowni Czytelnicy

W grudniowym wydaniu Kuriera Rolniczego pragniemy Państwu zwrócić uwagę na rozpoczęcie przez Polskę Prezydencji w Unii Europejskiej od 1 stycznia 2025 r. Jest to ważne wydarzenie dla naszego kraju. Polska będzie przewodniczyć Unii Europejskiej przez pół roku. W tym czasie zapadną ważne decyzje w różnych dziedzinach gospodarki, w tym rolniczej. Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, szczególnie w miesiącach grudzień, styczeń i luty, będzie przybliżał Państwu najważniejsze działania i priorytety realizowane przez Polskę w czasie Prezydencji. Szczególną uwagę poświęcamy perspektywom polskiego rolnictwa – mianowicie, jakie priorytety powinniśmy obrać i w jaki sposób wspólnie możemy wspierać rozwój sektora rolnego oraz zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Grudzień to także czas świątecznej atmosfery, pięknych polskich i śląskich tradycji, które ukazują wielokulturowość Śląska Opolskiego. To budowanie więzi rodzinnych, a także kulturowej tożsamości wielu pokoleń. Dla miłośników kulinarnych inspiracji przygotowaliśmy również przepisy na tradycyjne opolskie desery wigilijne – smaki, które od pokoleń goszczą na świątecznych stołach.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku składam wszystkim Państwu najserdeczniejsze życzenia. Niech ten wyjątkowy czas przyniesie radość, spokój oraz umocni więzi rodzinne. Życzę również dalszej owocnej współpracy, która wspiera rozwój rolnictwa i naszej lokalnej społeczności.

Genowefa Prorok
Dyrektor OODR

Sezon na kukurydzę

Mijający rok boleśnie doświadczył wielu rolników, zwłaszcza posiadających gospodarstwa w bliskim sąsiedztwie Nysy Kłodzkiej i Osobłogi. Nie zaliczą tego sezonu do udanych również sadownicy oraz uprawiający wczesne odmiany zbóż, których plonowanie mocno ograniczył kwietniowy epizod mrozowy. W wielu rejonach zadowoleni mogą być natomiast uprawiający kukurydzę. Przebieg zmian pogodowych sprawił, że rośliny szybko dojrzały do zbioru, dały dobry plon, a ziarna prawie nie trzeba było dosuszać. Poziom cen po raz kolejny nie satysfakcjonował rolników, ale i tak opłacalność jej uprawy w tym sezonie była prawdopodobnie lepsza niż zbóż. I dla kukurydzy nie ma dobrej alternatywy. Wciąż będzie uprawiana. Zatem warto zadać pytanie, co zrobić, by zwiększyć wydajność jej produkcji. A na to pytanie można znaleźć w grudniowym wydaniu Kuriera Rolniczego.

Oprócz tego przedstawiamy cykliczne artykuły o tematyce pszczelarskiej, czy kulinarnej – tym razem w nastroju świątecznym.

Nasi reporterzy zaprezentowali też wyniki konkursu dla Kół Gospodyń Wiejskich: „Zioła dla Zdrowia” oraz konkursu Agro-Eko-Turystycznego „Zielone Lato” na najlepsze gospodarstwa agroturystyczne Opolszczyzny.

Zachęcam do lektury,

dr Mariusz Drożdż
redaktor

NICIENIE-PASOŻYTY ROŚLIN
Identyfikacja i ich szkodliwość

NICIENIE-PASOŻYTY ROŚLIN TO DROBNE, ZWYKLE NIEWIDOCZNE GOŁYM OKIEM ORGANIZMY. MIMO ŻE SĄ NIEWIELKICH ROZMIARÓW, MOGĄ SZKODZIĆ ROŚLINOM UPRAWNYM, PROWADZĄC DO OBNIŻENIA WIELKOŚCI I WARTOŚCI PLONU. ABY PODJĄĆ KONIECZNE ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE, NALEŻY WŁAŚCIWIE ROZPOZNAĆ ZAGROŻENIE POPRZEZ POPRAWNĄ IDENTYFIKACJĘ GATUNKU NICIENIA.

Monitoring plantacji

Podstawowym działaniem zapobiegającym utratom plonu spowodowanym żerowaniem fitofagicznych nicieni jest monitorowanie pól i wykonanie badania gleby pod kątem występowania szkodliwych gatunków. Badanie gleby przeprowadza się zwykle wiosną przed wprowadzeniem na pole docelowej uprawy. Można również wykonać analizę jesienią roku poprzedzającego. Jeżeli jesienią na polu obecne są jeszcze rośliny, można przeprowadzić ich obserwację. Na nadziemnych częściach roślin, porażonych przez nicienie, rzadko występują specyficzne objawy. Cechą wskazującą na ich obecność może być jednak skupiskowe wystąpienie roślin z objawami zahamowania wzrostu, tj. niższych, pozbawionych turgoru i z żółtymi liśćmi. Silnie porażone rośliny mogą zasychać i zamierać. Ponieważ takie objawy mogą towarzyszyć obecności także innych agrofagów, należy przeprowadzić ocenę systemu korzeniowego i bulw w kierunku występowania zniekształceń tkanek i zgnilizn.

Przygotowanie próbek do analizy

Rośliny, wraz z glebą przylegającą do korzeni, najlepiej wykopać z pogranicza obszaru wystąpienia roślin z objawami zahamowania wzrostu i roślin zdrowych. Zaleca się pobranie również próby kontrolnej z miejsca występowania zdrowych roślin. W celu określenia gatunku nicienia oraz jego liczebności zaleca się wykonanie analizy w specjalistycznym laboratorium np. w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym.

Znaczenie gatunków nicieni dla produkcji roślinnej zależy między innymi od rodzaju prowadzonej uprawy oraz warunków klimatycznych regionu, w jakich jest prowadzona. W warunkach Europy Środkowej do najważniejszych, istotnych gospodarczo nicieni – pasożytów roślin zalicza się guzaki, nicienie tworzące cysty, korzeniaki, niszczyki i krępaki.

Najważniejsze gatunki nicieni fitofagicznych

Guzaki

Guzaki to nicienie, u których większość cyklu rozwojowego zachodzi w tkankach podziemnych części roślin. Na roślinach dwuliściennych żeruje guzak północny (*Meloidogyne hapla*) oraz guzak amerykański (*M. chitwoodi*) i guzak holenderski (*M. fallax*). Natomiast na roślinach jednoliściennych (zboża) spotykany jest guzak amerykański (*M. chitwoodi*), guzak holenderski (*M. fallax*) oraz *M. naasi*. W Polsce pospolicie występuje guzak północny.

Na korzeniach roślin można zaobserwować charakterystyczne zgrubienia, miejsca wystąpienia nicienia (fot. 1, 2). Porażone bulwy pokrywa pomarszczona skórka, a w miąższu widoczne są ciemne plamy – miejsce występowania guzaka. Z gleby izoluje się tylko osobniki młodociane, które porażają roślinę oraz samce u gatunków, w których występują.

Fot. 1. Zgrubienie korzeni spowodowane przez guzaka północnego

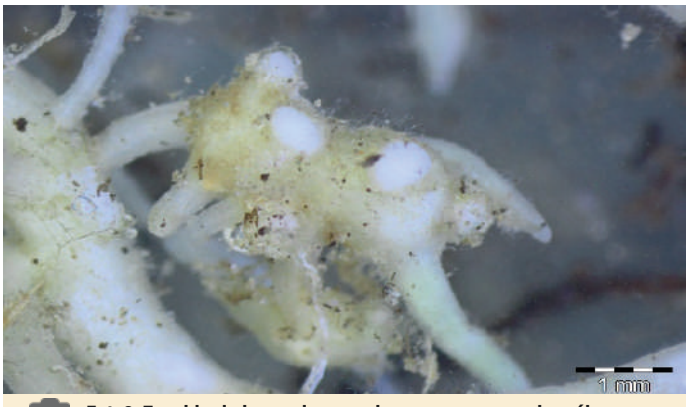

Fot. 2. Zgrubienie korzeni spowodowane przez guzaka północnego

Nicienie tworzące cysty

Nicienie tworzące cysty są szkodnikami ważnych upraw. Mątwik ziemniaczany (*Globodera rostochiensis*) jest poważnym szkodnikiem uprawy ziemniaka, a mątwik burakowy (*Heterodera schachtii*) – buraka (fot. 5). W uprawach zbóż wystąpić mogą nicienie z kompleksu gatunków związanych ze zbożami, mątwik zbożowy (*H. avenae*) lub *H. filipjevi*. W czasie wegetacji roślin, na korzeniach ziemniaka zaobserwować można kuliste, złote samice mątwika ziemniaczanego (fot. 3, 4). W przypadku żerowania nicieni z rodzaju Heterodera – samice są cytrynowatego kształtu (fot. 5, 6).

Fot. 3. Samica mątwika ziemniaczanego

Fot. 4. Cysty mątwika ziemniaczanego

Cysty nicieni można izolować z gleby przez cały rok, jednak dla określenia poziomu zagrożenia dla uprawy docelowej, zaleca się wykonanie analizy gleby w roku poprzedzającym lub wiosną przed jej wprowadzeniem.

Fot. 5. Samice mątwika burakowego

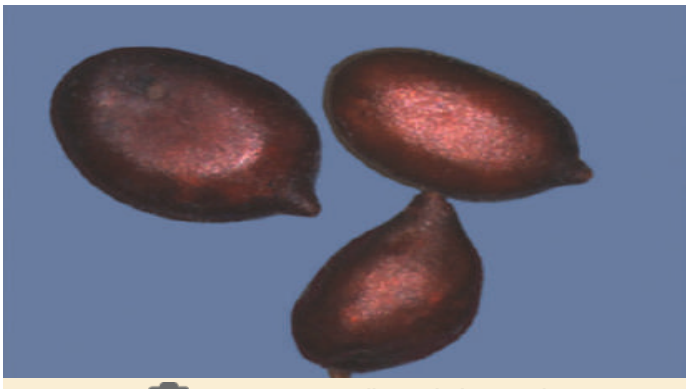

Fot. 6. Cysty mątwika z rodzaju *Heterodera*

Korzeniaki

Korzeniaki są to robakowate nicienie, których wszystkie stadia młodociane oraz formy dorosłe posiadają zdolność ruchu. Korzeniaki występują zarówno w glebie, jak i w tkankach podziemnych części roślin (fot. 7), gdzie przemieszczając się, uszkadzają je, tworząc wrota dla patogenów, takich jak grzyby i bakterie. Na korzeniach obserwować można wówczas ciemne plamy, tzw. nekrozy.

Korzeniaki mogą powodować szkody w uprawie ziemniaka (korzeniak pospolity *Pratylenchus neglectus* oraz korzeniak szkodliwy *P. penetrans*). Mogą także licznie występować w uprawie zbóż (*P. neglectus*) i rzepaku (*P. penetrans*). Obecność nicieni może wspomagać rozwój chorób powodowanych przez mikroorganizmy np. fuzariozy.

Fot. 7. Samica i złoże jaj korzeniaka pospolitego w korzeniach pszenicy

Niszczyki

Niszczyki to pasożyty migrujące. Występują w glebie oraz w tkankach roślin żywicielskich. Ze względu na szybki rozwój nicieni, w sezonie może bardzo wzrosnąć ich liczebność. W przypadku ziemniaka żerowanie niszczyków przejawia się wystąpieniem zmian skórki bulw przypominających papier pergaminowy (fot. 8).

Wtórne infekcje mikroorganizmów są przyczyną gnicia bulw i trudności podczas ich przechowywania. W uprawie ziemniaka istotne znaczenie mają niszczyk zjadliwy (*Ditylenchus dipsaci*) i niszczyk ziemniaczak (*D. destructor*). Ponadto, niszczyk zjadliwy może zasiedlać rośliny jęczmienia oraz buraka cukrowego.

Fot. 8. Bulwy ziemniaka zasiedlone przez niszczyka ziemniaczaka

Krępaki

Krępaki to pasożyty zewnętrzne. Żerują na wielu roślinach jedno- i dwuliściennych. Ich szkodliwość wynika bezpośrednio z żerowania oraz zdolności do przenoszenia chorób wirusowych. W przypadku ziemniaka jest to wirus nekrotycznej kędzierzawki tytoniu (TRV), sprawca pstrej plamistości pędów i liści oraz czopowatości bulw. Wektorami wirusa są tylko nieliczne gatunki z rodzaju *Paratrichodorus* i *Trichodorus*. Analizę gleby na występowanie krępaków przeprowadza się wiosną, przed wprowadzeniem na pole uprawy docelowej. Ponieważ krępaki są organizmami wrażliwymi na zmiany poziomu wilgotności gleby, nie zawsze znajdą się w próbie gleby zebranej pod kątem ich występowania.

Rozpoznanie gatunku nicienia pozwala zaplanować skuteczne ograniczanie jego szkodliwości. Metody zwalczania nicieni będą przedmiotem kolejnego artykułu.

Artykuł opracowano w ramach dotacji celowej Instytutu Ochrony Roślin – PIB na rok 2024, na realizację zadania 3.1. pn. *„Prowadzenie działalności upowszechnieniowej, prowadzenie współpracy i wymiana wiedzy z praktyką w ramach systemu AKIS”* finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Artykuł został udostępniony do opublikowania wszystkim czasopismom wydawanym przez wojewódzkie jednostki doradztwa rolniczego.

Zdjęcia: Renata Dobosz

Dr hab. Renata Dobosz
Instytut Ochrony Roślin – PIB
Zakład Entomologii i Agrofagów Zwierzęcych
Tel: 61 864 91 56
E-mail: r.dobosz@iorpib.poznan.pl

KĄCIK METEOROLOGICZNY

W październiku 2024 roku średnia miesięczna dobowa temperatura powietrza wyniosła 11,4°C, natomiast suma odnotowanych opadów była na poziomie 31,1 mm. W miesiącu zaobserwowano 16 dni z opadami.

W pierwszej dekadzie miesiąca opady zanotowano podczas 9 dni, a ich ilość wskazała wartość 25,9 mm. Średnia temperatura wyniosła 11,8°C. Najcieplejszy w tej dekadzie był 8. dzień miesiąca z temperaturą 21,1°C.

W drugiej – najchłodniejszej dekadzie października średnia temperatura powietrza wyniosła 10,2°C, przy czym 19. dzień miesiąca był dniem, w którym odnotowano najwyższą temperaturę tj. 18,9°C. Wystąpiły również opady w ilości 3,6 mm.

Najcieplejsza okazała się trzecia dekada miesiąca, w której średnia temperatura dobowa wyniosła 12,1°C, a suma opadów – 1,6 mm. 22. dzień miesiąca był najcieplejszym dniem dekady, wtedy to temperatura osiągnęła 20,4°C.

Średnia miesięczna wilgotność powietrza wyniosła 82,1%, a średnia miesięczna prędkość wiatru osiągnęła wartość 2,1 m/s.

Październik

Dekada	Opady		Temperatura [°C]						
	suma [mm]	liczba dni	Na poziomie 200 cm			"Przygruntowa (na poziomie +5 cm)"		"W gruncie (na poziomie -10 cm)"	
			średnia [°C]	maksymalna					
				[°C]	w dniu	średnia	min.	średnia	min.
I dekada	25,9	9	22,3	21,1	8.10.2024	11,2	2,9	12,8	11,0
II dekada	3,6	3	15,1	18,9	19.10.2024	9,2	1,6	11,3	9,4
III dekada	1,6	4	14,5	20,4	22.10.2024	10,8	2,2	11,6	9,7
Październik 2024	31,1	16	17,3	21,1		10,4		11,9	

Rentowność uprawy kukurydzy

CZY UPRAWA KUKURYDZY JEST OPŁACALNA? CO ROKU, PO ZAKOŃCZONYCH ŻNIWACH PRODUCENCI ANALIZUJĄ PRZEBIEG SEZONU, PODEJMUJĄ DECYZJE DOTYCZĄCE ZMIAN W STRUKTURZE ZASIEWÓW, WYBORU ODMIAN CZY POZIOMU AGROTECHNIKI. TRADYCYJNIE W TYM CZASIE WIELU DEKLARUJE WYCOFANIE SIĘ Z UPRAWY KUKURYDZY. TAK BYŁO TEŻ W UBIEGŁYM ROKU, JEDNAK AREAŁ UPRAWY W 2024 ROKU NIEWIELE SIĘ ZMIENIŁ. ULEGŁ KOSMETYCZNEJ MODYFIKACJI. DLA KUKURYDZY NIE MA DOBREJ ALTERNATYWY. WCIĄŻ BĘDZIE UPRAWIANA. ZATEM WARTO ZADAĆ PYTANIE, CO ZROBIĆ, BY ZWIĘKSZYĆ WYDAJNOŚĆ JEJ PRODUKCJI?

W tym roku większość rolników ma mniej powodów do narzekań niż w poprzednim sezonie. Plony zwyczajowo są zróżnicowane, ale wielkościowo w uśrednionym ujęciu są porównywalne z tymi z poprzedniego roku. Za to ceny skupu są atrakcyjniejsze.

Wymuszony aurą szybszy zbiór zrekompensowała wyjątkowo niska wilgotność ziarna. Różnice wilgotności w porównaniu z ubiegłym rokiem były znaczące. W przypadku odmian późnych średnia wilgotność podczas zbiorów w 2023 roku wynosiła 25,3%, a w tym sezonie 20,3%. Niektórym rolnikom udawało się kosić kukurydzę prawie na sucho. Koszty dosuszania są znacznie niższe niż w ostatnich latach.

Wcześniejszy zbiór zdeterminował jakość plonu. Kondycja fitosanitarna roślin podczas zbiorów była dobra. Odnotowano też nieco mniej szkód spowodowanych przez dziki. Zbiór przebiegał sprawnie, wyleganie roślin nie stanowiło poważnego problemu. Dodatkowym bonusem tak szybko zakończonych żniw, była także możliwość założenia plantacji pszenicy ozimej w optymalnym terminie na stanowiskach po kukurydzy.

Końcowy wynik produkcyjny determinowany jest przez wiele czynników. Niektóre są poza naszą kontrolą, a przykładem tego jest pogoda. Po tegorocznych doświadczeniach z pewnością wielu rolników zainteresuje się późniejszymi niż dotychczas wybieranymi odmianami. Wypadają one, już drugi rok z rzędu, zdecydowanie atrakcyjniej niż wczesne. Należy jednak pamiętać, iż wrzesień 2023 roku i tegoroczny cechowały się wyjątkowo wysoką temperaturą. Przy standardowym przebiegu pogody – chłodniejszej i bardziej wilgotnej końcówce lata, rolnik, który zdecyduje się na wybór późniejszych niż zalecane w danym regionie odmian, żniwa będzie mógł rozpocząć ze znacznym opóźnieniem. Pamiętajmy, iż odmiany wcześniejsze z reguły posiadają silniejszy wigor początkowy i niższe wymagania temperaturowe, co jest niezwykle istotne w przypadku niekorzystnych warunków występujących wiosną. Silny wigor oraz wysoka tolerancja na niską temperaturę to cechy, które w początkowym okresie wzrostu i rozwoju kukurydzy mogą w znacznym stopniu poprawić ogólną kondycję roślin.

Przed dokonaniem ostatecznej decyzji należy przeanalizować charakterystykę odmian oraz w miarę możliwości zapoznać się z praktycznymi opiniami rolników, którzy je uprawiali. Warto przestudiować także rekomendacje glebowe, by dobrać odmianę na konkretne stanowisko. Pozwoli to na zminimalizowanie ryzyka uprawowego oraz zwiększenie bezpieczeństwa uprawy. W wyborze trzeba kierować się nie tylko wysokością plonowania, ale przede wszystkim jego stabilnością. To zdolność danej odmiany do utrzymywania względnie wysokiego poziomu plonowania bez względu na warunki. Wierność plonowania jest zatem równie ważna co jego wysokość – pozwala bowiem na utrzymanie podobnego poziomu produkcji, a to przekłada się na stabilizację i przewidywalność dochodów. Do uprawy kukurydzy na ziarno warto wybierać odmiany charakteryzujące się silnym efektem Dry-Down, weryfikować ich zdrowotność i tolerancję na wyleganie.

Wielu rolników uważa, że uprawa kukurydzy jest nieopłacalna. Wszystko jednak zależy od wysokości uzyskiwanych plonów oraz ponoszonych nakładów na produkcję. Optymalizując te czynniki, można znacznie poprawić bilans ekonomiczny tej uprawy. Z uwagi na uwarunkowania, nie ma żadnej rozsądnej alternatywy dla tej rośliny. Kukurydza w przyszłym roku znów pojawi się na naszych polach. Zatem zróbmy wszystko, by plon był satysfakcjonujący.

Anna Rogowska
Agencja prasowa Jatrejon

PORADNIK PASIECZNY

GRUDZIEŃ JEST MIESIĄCEM, W KTÓRYM TEMPERATURY POWINNY OSCYLOWAĆ W OKOLICACH 0°C. PSZCZOŁY SZYBCIEJ NIŻ W LATACH UBIEGŁYCH, GDY DOMINOWAŁA DŁUGA I CIEPŁA JESIEŃ, ZAWIĄZAŁY KŁĄB. TO MIESIĄC, W KTÓRYM NIE NALEŻY NIEPOTRZEBNIE NIEPOKOIĆ PSZCZÓŁ. NIE OZNACZA TO JEDNAK, ŻE PSZCZELARZ MA SIĘ NUDZIĆ. NIESTETY, SĄ SYGNAŁY O ZWIĘKSZONYCH UPADKACH RODZIN PSZCZELICH I NIE DOTYCZY TO OBSZARÓW POWODZIOWYCH.

Zwalczanie warrozy

Pogoda, a głównie spadki temperatur odnotowane w październiku i listopadzie, skutkowały spadkiem czerwienia matek, co o tej porze roku było ze wszech miar korzystne. Jeśli prawidłowo wykonano zabiegi zwalczania warrozy, to jest duża szansa, że pszczoły dotrwają do wiosny w odpowiedniej kondycji. Wielu pszczelarzy przekazuje informacje wskazujące na nasilenie reinwazji. Może to oznaczać, że nie wszyscy przeprowadzili takie zabiegi. Dotarły także głosy, że środki lub sposób ich zastosowania okazały się nieskuteczne. Warto więc sprawdzić stan porażenia oraz zaleca się ewentualne przeleczenie jednym z preparatów kwasowych.

Przygotowania do kolejnego sezonu

Wolny czas pszczelarze powinni wykorzystywać na przygotowanie się do kolejnego sezonu oraz doszkalanie. Szczególną uwagę warto skupić na sprawdzeniu, czy ule stoją na swoim miejscu, czy nie naruszył ich np. wiatr. Jeśli mamy wątpliwości, spinamy je pasami lub dociążamy daszki. Przy każdorazowym odwiedzaniu pasieczyska warto sprawdzić, czy nie mieliśmy nieproszonych gości np. czy dzięcioły nie dobrały się do naszych uli. Jeśli zdarzenia takie wystąpiły w roku ubiegłym, siatka rozwieszona na linkach nad ulami uniemożliwi dostanie się tam dzięciołów.

Puste ule w pasiekach

Niestety pojawiają się sygnały, że w pasiekach, gdzie były silne rodziny, pozostały puste ule, a w nich plastry z pokarmem. Dotyczy to nie tylko Opolszczyzny. Wstępne badania przeprowadzone w kierunku nosemozy nie potwierdziły obecności tej choroby. Warto więc bliżej przyjrzeć się, czy wasze pszczoły mają się dobrze. Jednoznaczne określenie przyczyny śmierci rodziny przez samego pszczelarza w pasiece nie jest możliwe. Warto więc odnotowywać wszystkie niepokojące sygnały w obszarze chorób pszczół i najlepiej, nie szczędząc kilkuset złotych, zadbać o szczegółowe badanie laboratoryjne. Z pewnością pomoże w tym zakresie powiatowy lekarz weterynarii. Warto także zaobserwować co widać na wylotkach. Ślady rabunków są bardzo charakterystyczne. Pamiętać przy tym należy, że gdy stwierdzimy upadek rodziny, pierwszą czynnością jest zamknięcie ula, co ograniczy rozprzestrzenianie się choroby!

Grzybica wapienna

Kolejną chorobą, której nasilenie odnotowano w minionym sezonie jest grzybica wapienna. Jeśli dotyczy to waszej pasieki, planowana wymiana matek oraz dostawienie większej ilości plastrów może pomóc. Należy także bliżej zapoznać się z biologią tej choroby, a najlepiej zaplanować swój udział w specjalistycznym szkoleniu. Bezczynność w tym obszarze wygeneruje tylko straty.

Zabezpieczenie ramek z suszem

Szczególną uwagę należy zwrócić na zabezpieczenie ramek z suszem, aby przypadkiem motylica nie zrobiła tam spustoszenia.

Nowoczesne technologie w pasiece

Minionej zimy miałem okazję zobaczyć swoją pasiekę w inny sposób – wręcz magiczny. Korzystając z kamery termowizyjnej, mogłem osobiście przekonać się, w jakiej kondycji są rodziny pszczele. Zachęcam każdego, kto ma taką możliwość (wielu myśliwych dysponuje tego typu sprzętem), aby wybrał się z kamerą do pasieki – niekoniecznie nocą. Pozwoli to, bez ingerencji i szybko, określić jak się mają pszczoły i zaplanować szereg prac np. łączenie rodzin.

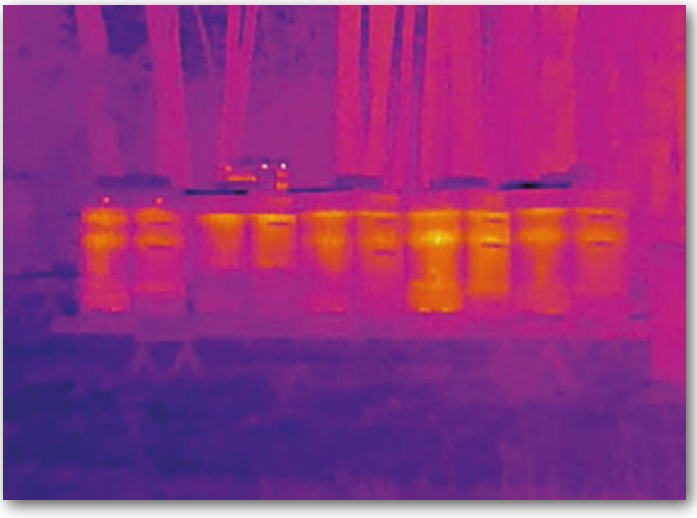

Czy pszczoła może być odporna na warrozę?

Przez ostatnie kilkadziesiąt lat ugruntowało się w pszczelarzach przekonanie, że warroza to zagrożenie, problem oraz wyzwanie. Wszelkie dotychczas stosowane, tak w kraju, jak i za granicą, metody i środki w walce z tą chorobą, okazały się nieskuteczne. Osiągnęliśmy poziom, gdy zaczęto mówić o zarządzaniu warrozą. Od dawna wiadomo, że w ślad za warrozą idą liczne wirusy, potęgując i tak już olbrzymi problem. Równolegle docierały do pszczelarzy informacje mówiące o tym, że jest pszczoła *Primorska*, która bez ingerencji człowieka uodporniła się na stręcza. Kolejne sygnały mówiące o próbie stworzenia takiej pszczoły zaczęły docierać w ostatnich latach z kilku krajów europejskich. **Czyżby więc było możliwe, że pszczoła może być odporna na warrozę?** Mam zaszczyt zakomunikować, że pierwszy w Polsce hodowca – **Wojciech Pelczar z Krosna**, podjął wyzwanie, jakie rzuca współczesnemu pszczelarstwu warroza. Odpowiedzią na powyższe pytanie jest jego autorski **program selekcji pszczół charakteryzujących się zdolnością do utrzymania przy życiu rodzin pszczelich, przy braku zwalczania warrozy**. Rodziny przejawiają dużą odporność kolonijną na bakteryjne, wirusowe i grzybicze choroby czerwiu poprzez szybkie wykrywanie i usuwanie martwych larw ze środowiska ula (pin test). Program wpisuje się w trend występujący w krajach Unii Europejskiej (UE), zmierzający do wyodrębnienia, a następnie selekcji pszczół niewymagających zwalczania warrozy. Wojciech Pelczar wyselekcjonował już linię car AGA® – pszczoły o udokumentowanym zachowaniu higienicznym oraz znaną w całej Polsce linię AGA®3 bazującą na materiale wyjściowym z linii car AGA®.

Czy selekcja nowej linii AGA®12 (taką nazwę będzie posiadać) zakończy się podobnym sukcesem? Czy uzyskamy w Polsce pszczoły niewymagające zwalczania warrozy? Na te i wiele innych pytań uzyskamy odpowiedź w najbliższych 10 latach.

Pszczoły z cechami odporności na warrozę nie byłyby narażone na wiele środków chemicznych, które są używane do zabijania roztoczy. Wiadomo przecież, że ta chemia ma zły wpływ na układ odpornościowy i obronny pszczół, i jest coraz mniej skuteczna w zwalczaniu warrozy.

Grudzień to również miesiąc, gdy powinniśmy pomyśleć o tym, aby umilić zbliżające się Święta Bożego Narodzenia i Nowego Roku nie tylko naszym bliskim, ale także sąsiadom, sponsorom, wszystkim tym, którzy w trakcie roku nas wspierali. Wielu sąsiadów mogło być zmuszonych znosić uciążliwości sąsiadowania z nami. Począwszy od wiosennego oblotu, gdy zdarzało się, że samochody wymagały mycia czy wywieszone pranie do ponownego włożenia do pralki, poprzez czas miodobrania, gdy nasze pszczoły odwiedzały baseny sąsiadów, a oni to akceptowali.

W imieniu Zarządu Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy w Opolu życzę wszystkim Czytelnikom szczęśliwych, zdrowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku.

Antoni Ożóg
Prezes Wojewódzkiego Związku Pszczelarskiego w Opolu

Prezydencja Polski w UE

CO SZEŚĆ MIESIĘCY KOLEJNE PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE PRZEJMUJE ROTACYJNĄ PREZYDENCJĘ W RADZIE EUROPY. PRZEWODNICZY WTEDY POSIEDZENIOM TEJ INSTYTUCJI NA WSZYSTKICH SZCZEBLACH I DBA O CIĄGŁOŚĆ PRAC UE. PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, KTÓRE SPRAWUJĄ PREZYDENCJĘ PO SOBIE, ŚCIŚLE WSPÓŁPRACUJĄ W GRUPACH PO TRZY. SYSTEM TEN ZOSTAŁ WPROWADZONY W 2009 R. TRAKTATEM LIZBOŃSKIM. KAŻDA TRÓJKA USTALA DŁUGOFALOWE CELE I PRZYGOTOWUJE WSPÓLNY PROGRAM TEMATÓW I SPRAW, KTÓRYMI RADA BĘDZIE SIĘ ZAJMOWAĆ PRZEZ 18 MIESIĘCY. NA PODSTAWIE TEGO PROGRAMU KAŻDE Z TRZECH PAŃSTW OPRACOWUJE WŁASNY, BARDZIEJ SZCZEGÓŁOWY PROGRAM SZEŚCIOMIESIĘCZNY.

Prezydencja w Radzie UE nie jest wyłaniania w wyborach – sprawuje ją po kolei każde państwo. Oznacza to, że każde państwo członkowskie – duże czy małe – będzie sprawować prezydencję w Radzie. Kadencja przypada co 13 i pół roku. Postanowiliśmy zapytać, co to oznacza dla Polaków, a w szczególności dla polskich rolników i na jakie priorytety powinniśmy zwrócić uwagę.

– Jest to znakomita okazja do realizacji europejskiego motto „Zjednoczeni w różnorodności" – mówi **Antoni Konopka**, Członek Zarządu Województwa Opolskiego. – My jako Polacy jesteśmy szczególnie wrażliwi w tym obszarze. Kwestia różnorodności to jest nasza kultura, to są kwestie społeczne, również bardzo istotne dla nas kwestie gospodarcze i tożsamość narodowa. Obszar niepodległości, niezależności jest ważny dla wielu Europejczyków. Dlatego też, dla Polaków jest to szansa, żeby w tej prezydencji zwrócić uwagę na istotę działalności Unii Europejskiej i wypracowanie dialogu państw członkowskich. Na pewno nadchodzący okres nie będzie łatwy, a myślę nie tylko o prezydencji, ale też o perspektywie kilku, czy nawet kilkunastu lat. Widzimy bowiem w jaki sposób narastają obecnie problemy, jak chociażby kwestia demograficzna, Zielonego Ładu i umowy z Mercosur. To najważniejsze wyzwania naszej prezydencji. Jest też kwestia zrównoważonego rozwoju gospodarki, zmian klimatycznych i nowych technik genomowych (NGT). Kolejnym problemem jest konflikt – wojna w Ukrainie. To bezpośrednie już zagrożenie militarne dla Polski, dla Polaków oraz dla Unii Europejskiej, szczególnie także dla krajów nadbałtyckich. Dlatego niezbędnym jest podnoszenie kwestii bezpieczeństwa interesów, nie tylko militarnych Polski, ale również bezpieczeństwa żywnościowego. I o ile my jako Polacy jesteśmy do tego przekonani, że nie można bezkrytycznie podchodzić do importu z Ukrainy, to jednak im dalej od granic z Ukrainą, tym poglądy są bardziej liberalne. Ścierają się tutaj interesy gospodarcze krajów, które uważają, że można iść w kierunku takim, że Ukraina zabezpiecza produkcję żywności, a kraje Starej Unii zabezpieczają tutaj kwestie gospodarcze, kwestie przemysłowe, infrastruktury czy też kwestie wyzwań IT, które niesie ze sobą sztuczna inteligencja. Więc na pewno musimy wypracować porozumienie w tym obszarze, który jest dla nas bardzo istotny, bo produkcja rolnicza to nie jest tylko interes, problem rolników, ale bezpieczeństwo żywnościowe. Są to jednocześnie setki tysięcy miejsc pracy w przetwórstwie, gdzie trudno będzie znaleźć alternatywę, a na pewno nie będziemy chcieli, żeby młodzi Polacy wyjeżdżali z naszego kraju. Kolejny taki obszar, z którym się Unia boryka i szuka dla siebie szansy, to produkcja energii z odnawialnych źródeł. I rodzi się pytanie, czy rzeczywiście warto iść w tym kierunku, kiedy reszta świata nie przywiązuje aż takiej wagi do zmian klimatycznych, do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Podsumowując, kwestia bezpieczeństwa szeroko rozumianego, a więc kwestie militarne, pomocy Ukrainie, bezpieczeństwa żywnościowego i niezależności w tym obszarze oraz kwestia zrównoważonego rozwoju. Pamiętajmy, że w dalszym ciągu nasz poziom życia jest niższy niż w krajach starej Unii Europejskiej, więc nadal potrzebne jest wsparcie i środki dotyczące poprawy infrastruktury.

Nasza prezydencja jest to również świetna okazja, by pochwalić się tym, co osiągnęliśmy w ciągu 20 lat naszej obecności w Unii Europejskiej. Myślę, że ten czas wykorzystaliśmy bardzo dobrze, możemy czuć wielką satysfakcję i obyśmy rzeczywiście pokazali, jak można dobrze współpracować, jak można mieszkać obok siebie. Jako Członek Zarządu Województwa Opolskiego, myślę, że jesteśmy jako Opolszczyzna doskonałym przykładem właśnie tego, jak miałaby wyglądać i ma wyglądać wspólnota europejska. A więc ta różnorodność, o której mówiłem, ta możliwość życia obok siebie tych, którzy uważają się za Polaków, za Niemców, za Ślązaków, również uchodźców z Ukrainy. To jest dobry przykład, że można żyć, współpracować i oby tego nie zepsuto. Jestem przekonany, że prezydencja Polski będzie dobrą prezydencją.

– Jako towarowi producenci rolni mamy pewne oczekiwania co do prezydencji Polski w Unii Europejskiej – dodaje **Mariusz Olejnik** prezes Spółdzielni „Polski Rzepak i Zboże". – Liczymy na podjęcie przeglądu wspólnej polityki rolnej w kontekście polskim co do zmian ukierunkowanych na towarowych producentów rolnych. Tu się kłania definicja *aktywny rolnik*. To jest bardzo ważne, bo wszyscy decydenci wiedzą, że na ponad milion trzysta tysięcy gospodarstw rolnych tylko około trzysta tysięcy produkuje na rynek. Ważną rzeczą jest zmiana struktury agrarnej. Przez ostatnie dwadzieścia lat nie mamy pozytywnych efektów zmiany tej struktury. Potrzebne są w naszym przekonaniu zachęty do wydzierża-

wienia na dłuższy okres albo przekazania gruntów tym, którzy będą mogli inwestować i nie będą mieli problemów z następcami. Kolejna rzecz to modyfikacja ustawy o grupach producentów i organizacjach producentów. Ważne są zarówno relacje poziome, jak i pionowe: rolnik-przetwórca, żebyśmy byli partnerem we współpracy biznesowej i żebyśmy mieli równe warunki. To też jest istotne. Ułatwi to wsparcie ukierunkowane na zorganizowanych rolników w większym procencie, a w mniejszym procencie na indywidualne projekty rolników. Jeżeli grupa producentów dostanie wsparcie na inwestycje, na przykład ustalając koszty kwalifikowane na wysokości 60%, a w projektach dla rolników indywidualnych będzie tylko wsparcie do 20%, to wtedy będzie zachęta do organizowania się. Musi być taka zachęta, żeby poza zmianą struktury agrarnej również i zorganizowani producenci rolni, tak jak Spółdzielnia Grup Polski Rzepak i Zboża, miała kilkanaście, kilkadziesiąt tysięcy ton produktu o dobrej jakości, i wtedy wszyscy przetwórcy poważnie potraktują takiego rolnika. Dobrze by było zwiększyć wysokość udziału biopaliw w oleju napędowym z 7% na 10%. Mamy potencjał, żeby wyprodukować tyle surowca. Kolejną rzeczą jest wsparcie białek rodzimych w Unii Europejskiej. Wiemy, że bardzo dużo importujemy śruty sojowej. Systemowe i jednolite dla wszystkich krajów Unii Europejskiej rozwiązania wspierające produkcję i obrót tymi surowcami jest bardzo istotne. Ułatwiłoby sytuację, jeżeli byłaby ta jednolita polityka w wszystkich krajów, a nie każdego kraju inna.

Przypominamy, że zbliżająca się prezydencja Polski w Radzie Europy będzie drugą prezydencją. Pierwsza była w drugiej połowie roku 2011.

rozmawiał:

dr Mariusz Drożdż
broker innowacji

Choinki z Opolszczyzny

ŚWIĘTA CORAZ BLIŻEJ, WIĘC ŚCIĘTE CZY TEŻ WYKOPANE Z ZIEMI I WSADZONE DO DONICZEK DRZEWKA CORAZ SZYBCIEJ ZNIKAJĄ Z PLACÓW SPRZEDAŻY CHOINEK. OPOLSKIE CHOINKI SĄ ODBIERANE PRZEZ HURTOWNIKÓW Z CAŁEJ POLSKI I NIE TYLKO.

Zawada pod Opolem, to jedno z miejsc w województwie, gdzie uprawia się najwięcej drzew iglastych na choinki świąteczne.

– Mamy 30 hektarów upraw w okolicy – mówi **Dominik Pikos**, plantator choinek z Zawady. – Część zaczynamy kopać we wrześniu i sprzedawać hurtownikom, a pozostałe dowozimy do punktu sprzedaży w Zawadzie. Po raz kolejny przez część roku mieliśmy suszę, a w innych okresach tak duże opady deszczu, że nie mogliśmy wjechać na pole. Rok był jednak dobry dla producentów choinki. Profilaktycznie stosowaliśmy pewne zabiegi, ale pogoda sprzyjała wzrostowi roślin. Problem jest jednak ze sprzedażą: producenci tacy jak ja, którzy mają kilkadziesiąt hektarów upraw, produkują choinki zgodnie z przepisami, ponosząc odpowiednie koszty (cykl produkcyjny ciętej choinki trwa od 10 do 12 lat). Pojawiają się jednak poletka o powierzchni kilkudziesięciu arów, bez rejestracji plantacji i ich właściciele sprzedają drzewka taniej, niż wynoszą nasze koszty produkcji.

Jak dbać o choinkę, aby stała w mieszkaniu jak najdłużej?

– Ja preferuję świerka srebrnego, który ładnie pachnie i ma wygląd typowej choinki – twierdzi Pan Dominik. – To jest drzewo żywiczne, które bardzo długo może stać, a u nas jest świeżo ścinane. Bardzo ważne aby drzewko nie przeschło, czyli żeby miało cały czas dostęp do wody, a ogrzewanie nie było włączone na maximum. Trzeba zdawać sobie sprawę, że choinka dziennie powinna przyjąć kilka litrów wody, więc pojemnik z wodą powinien być stale uzupełniany. Takie drzewo może wytrzymać w domu półtora miesiąca. Jodła kaukaska, która nie pachnie i jest droższa, bo dłużej rośnie, również będzie długo stała w pomieszczeniu, jeżeli nie ma ogrzewania podłogowego i bardzo wysokiej temperatury. Powinna ona naturalnie zaschnąć, i tak będzie ją można później wynieść z domu. Jeżeli ktoś ma ogrzewanie podłogowe, to warto, żeby się zaopatrzył w matę termoizolacyjną. I powinno się wnosić drzewko do domu dopiero przed wigilią, a wcześniej trzymać na dworze.

Tegoroczna aura była łaskawa dla iglaków

– Mamy w ofercie świerk kłujący, jodłę kaukaską i jodłę kalifornijską – mówi **Piotr Mika**, plantator choinek z Nowych Kotkowic. – To są rośliny sprawdzone przez klientów i o nie się zwykle pytają. Naszą plantację zakładaliśmy osiem lat temu i mamy w ofercie 1,5 tysiąca choinek. Mamy też dwie inne plantacje i rocznie sprzedajemy około siedmiu tysięcy choinek. W tym roku, podobnie jak w poprzednim, świerki wyglądają bardzo ładnie, nie chorowały i nie siadały na nich żadne szkodniki. Popyt jest bardzo duży, choć mamy trochę mniej jodły kaukaskiej. Zauważyliśmy, że klienci, którzy ostatnio kupowali jodły, a zainstalowali ogrzewanie podłogowe,

wracają do świerka kłującego, który lepiej znosi ciepło w pomieszczeniu. Przy temperaturze pomiędzy 20 a 23°C każda choinka z naszej oferty wytrzymuje do pięciu tygodni.

Jak postępować po kupnie ściętego drzewka?

– Najlepiej przyciąć spód, żeby nie był zasklepiony żywicą – tłumaczy Pan Piotr. – Odciąć po prostu plasterek pnia, włożyć choinkę do wody i dbać o to, żeby w naczyniu jej nie brakowało. Niektórzy twierdzą, że dobrze jest wodę zakwasić, bo wtedy choinka dłużej stoi.

W innych punktach sprzedaży drzewek świątecznych oraz u producentów popyt jest podobny do tego z poprzedniego roku.

– Klienci zainteresowani są lokalnymi produktami – mówi **Katarzyna Piszczatowska** z gospodarstwa ogrodniczego w Przysieczy. – Oferujemy choinki z naszej plantacji. W tym roku dużą popularnością cieszą się jodły kalifornijskie, które są wyjątkowo gęste, a także świerki.

– U nas na topie jest jodła kaukaska, która przebija rynek, ograniczając sprzedaż świerka kłującego – dodaje **Piotr Konieczko**, prowadzący gospodarstwo ogrodnicze w Gogolinie. – Coraz popularniejszy staje się też świerk serbski. Proponujemy również sosny, które mają bardzo dużo odcieni, odmian i gatunków. Wiele osób kupuje je w doniczce i po świętach sadzi przed domem. Uważam, że należy promować nie tylko towar produkowany na plantacjach, ale i w szkółkach. Warto dbać o ekologię i kupować drzewka w doniczce. Pamiętajmy jednak o tym, że drzewka wykopywane tuż przed świętami też są właściwie jednorazowe, bo trudno zakładać, że drzewko da sobie radę.

Co ciekawe jednak, pomimo drastycznego wzrostu kosztów w ostatnich latach, ceny detaliczne bożonarodzeniowych drzewek nieznacznie tylko wzrosły. Za ciętego dwumetrowego świerka pospolitego zwykle trzeba zapłacić od 50 do 120 zł, a za jodłę kaukaską od 140 do 300 zł. Wyjątkowo duże drzewka są oczywiście droższe. W sprzedaży pojawiają się także sosny.

dr Mariusz Drożdż
broker innowacji

Polscy rolnicy na 20-lecie wejścia Polski do Unii Europejskiej

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

DARIUSZ GAJEWSKI

W tym roku przypada 20-lecie wdrażania w Polsce Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej. To okazja do przedstawienia rolników, którzy dobrze wykorzystali ten czas na rozwój swoich gospodarstw. Jednym z nich jest Dariusz Gajewski ze Starowic Dolnych koło Grodkowa.

DG: Te dwadzieścia lat to przede wszystkim czas pozytywnych przemian w rolnictwie. Ten okres oceniam bardzo pozytywnie. Wcześniej nasze gospodarstwo tak nie wyglądało. Dziś budynki są odrestaurowane, jest wymieniony cały park maszynowy. Przez ten czas zmieniała się technologia produkcji i teraz jest ona dużo lżejsza. Czasami żartuję nawet z moimi pracownikami, że to tak duże gospodarstwo, a porządnych wideł nawet nie ma.

MD: **Pamięta Pan, jakimi maszynami uprawiał wtedy ziemię?**

DG: Miałem traktory MTZ i Ursusa oraz kombajn Bizon. Dziś w gospodarstwie są ciągniki John Deer, New Holland i Kubota. Jeden nowoczesny kombajn zastępuje trzy, a nawet cztery Bizony. Ten nowy sprzęt jest dużo mniej awaryjny.

MD: **Czy zmienił się sposób uprawy ziemi i produkcji?**

DG: Trochę uprościliśmy produkcję i technologię. To pozwala na o wiele większą wydajność w przeliczeniu na liczbę pracowników w gospodarstwie.

MD: **Czy udało Wam się skorzystać z funduszy unijnych na rozwój gospodarstwa, zakup maszyn itp.?**

DG: Skorzystaliśmy ze wszystkiego, z czego się dało i co było możliwe. Tu już nie ma tych maszyn, które wtedy kupiliśmy. Wybudowaliśmy halę magazynową, halę na maszyny. Cały plac o powierzchni 6 500 metrów jest wyłożony kostką. Elewacja na starszych zabytkowych budynkach została wymieniona. Przez te 20 lat kupiłem około 50 maszyn z pieniędzy unijnych.

MD: A jak może Pan podsumować ten okres?

DG: Nastąpiły niesamowite przemiany ustrojowe w rolnictwie. To, co jest teraz, to zupełnie inna bajka, niż kiedyś.

dr Mariusz Drożdż
PZDR Opole

Zarządzanie gospodarstwem rolnym

ZARZĄDZANIE GOSPODARSTWEM ROLNYM TO WYZWANIE, KTÓRE WYMAGA WSZECHSTRONNYCH UMIEJĘTNOŚCI I ZNAJOMOŚCI WIELU ASPEKTÓW ZWIĄZANYCH Z PRODUKCJĄ, FINANSAMI, LOGISTYKĄ ORAZ EKOLOGIĄ. DOBRZE PROWADZONE GOSPODARSTWO, OPRÓCZ SPEŁNIANIA OCZEKIWAŃ EKONOMICZNYCH, POWINNO UWZGLĘDNIAĆ ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ORAZ OCHRONĘ ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

Planowanie strategiczne

Planowanie to podstawowy element zarządzania, który ma ogromne znaczenie dla gospodarstw różnej wielkości. W perspektywie krótkoterminowej ważne jest planowanie zasiewów, harmonogramów zbiorów, a także dystrybucji zasobów. Na poziomie strategicznym rolnik powinien obserwować zmieniające się trendy rynkowe, dostosowywać swoją ofertę do potrzeb rynku i planować inwestycje w rozwój gospodarstwa.

Analiza SWOT gospodarstwa

Dobrze przeprowadzona analiza SWOT (mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia) pozwala na identyfikację możliwości i obszarów do poprawy. Mocne strony mogą obejmować wysoką jakość produktów lub lokalizację sprzyjającą uprawom, natomiast słabe strony to np. przestarzały sprzęt czy ograniczona liczba pracowników. Dzięki analizie SWOT rolnicy mogą bardziej świadomie podejmować decyzje strategiczne.

Zarządzanie zasobami ludzkimi

Zatrudnianie pracowników, delegowanie zadań i dbanie o ich rozwój to podstawowe elementy zarządzania zasobami ludzkimi w gospodarstwie. W polskich gospodarstwach pracownicy często wykonują wiele różnorodnych zadań. Dlatego ważne jest zapewnienie im odpowiedniego przeszkolenia, aby mogli efektywnie wykorzystywać nowoczesne technologie oraz stosować najlepsze metody upraw i hodowli.

Optymalizacja produkcji rolniczej

Optymalizacja produkcji jest jednym z najważniejszych celów nowoczesnych gospodarstw rolnych. Skuteczne zarządzanie produkcją oznacza, że zasoby (ziemia, maszyny, środki chemiczne) są wykorzystywane w sposób efektywny, co minimalizuje straty i zwiększa zyskowność.

Technologia i automatyzacja

Nowoczesne technologie, takie jak rolnictwo precyzyjne, umożliwiają dokładne monitorowanie stanu upraw i zwierząt, co pozwala rolnikom na podejmowanie bardziej świadomych decyzji o nawożeniu, irygacji czy ochronie roślin. Zastosowanie czujników, dronów oraz oprogramowania do analizy danych przyczynia się do zwiększenia wydajności, oszczędności zasobów i ograniczenia wpływu na środowisko.

Zarządzanie finansami i budżetowanie

W zarządzaniu gospodarstwem finansowa stabilność jest równie ważna, co optymalizacja produkcji. Właściciele gospodarstw muszą nie tylko kontrolować bieżące wydatki, ale także planować przyszłe inwestycje, aby zapewnić rozwój gospodarstwa. Budżetowanie to niezbędne narzędzie pozwalające na monitorowanie przychodów i kosztów. Umożliwia ono oszacowanie opłacalności różnych upraw czy hodowli oraz podejmowanie decyzji o inwestycjach.

Dostęp do finansowania i dotacji

W Polsce rolnicy mogą korzystać z różnorodnych form wsparcia finansowego, takich jak dotacje unijne czy programy preferencyjnych kredytów. Dobrze zorganizowane gospodarstwo, które precyzyjnie dokumentuje wydatki, może liczyć na dodatkowe środki umożliwiające m.in. modernizację parku maszynowego czy zwiększenie areału.

Zarządzanie ryzykiem

Rolnictwo jest narażone na wiele czynników zewnętrznych, takich jak zmienne warunki pogodowe, choroby roślin i zwierząt czy wahania cen na rynkach. Zarządzanie ryzykiem jest bardzo istotnym elementem funkcjonowania gospodarstwa, który pomaga rolnikom chronić swoją działalność przed stratami.

Ubezpieczenia i dywersyfikacja

Ważnym narzędziem w zarządzaniu ryzykiem jest ubezpieczenie upraw oraz zwierząt. Dzięki odpowiedniej polisie rolnik może zminimalizować straty wynikające z nieprzewidywalnych sytuacji. Dywersyfikacja działalności, np. poprzez rozwój hodowli przy równoczesnym prowadzeniu upraw, pomaga stabilizować dochody i zabezpieczać się przed nagłymi spadkami cen na poszczególnych rynkach.

Dbałość o środowisko i zrównoważony rozwój

Współczesne gospodarstwa rolne coraz częściej kierują się zasadami zrównoważonego rozwoju. Dbałość o środowisko naturalne jest nie tylko moralnym obowiązkiem, ale także wymogiem formalnym w wielu krajach, które stawiają na ekologiczne rolnictwo i minimalizację śladu węglowego.

Ograniczenie chemii i odpowiedzialne zarządzanie zasobami

Rolnictwo ekologiczne, które unika stosowania sztucznych nawozów i pestycydów, zyskuje na popularności. Działania te są odpowiedzią na rosnące zainteresowanie konsumentów żywnością naturalną oraz proekologiczne regulacje prawne. Wykorzystanie naturalnych nawozów i stosowanie rotacji upraw wpływa pozytywnie na stan gleby, bioróżnorodność oraz zdrowie konsumentów.

Efektywne zarządzanie gospodarstwem rolnym wymaga kompleksowego podejścia, które łączy nowoczesne technologie, dbałość o środowisko, dobre planowanie finansowe i skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi. Współczesne gospodarstwa muszą mierzyć się z wieloma wyzwaniami, w tym z niestabilnością rynku i zmianami klimatycznymi. Jednak dzięki inwestycjom w nowe technologie, starannemu planowaniu oraz umiejętnemu zarządzaniu ryzykiem rolnicy mogą zwiększyć efektywność produkcji, stabilizować dochody i przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju branży.

Stałe doskonalenie metod zarządzania oraz adaptacja do zmieniających się warunków to klucz do sukcesu i stabilności współczesnych gospodarstw rolnych.

Małgorzata Bielecka
PZDR Nysa

Szkolenie dla gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą

OPOLSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W ŁOSIOWIE ZORGANIZOWAŁ SZKOLENIE ONLINE, SKIEROWANE DO WŁAŚCICIELI GOSPODARSTW PROWADZĄCYCH PRODUKCJĘ ZWIERZĘCĄ. PODCZAS WYDARZENIA OMÓWIONO ISTOTNE ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z CODZIENNĄ DZIAŁALNOŚCIĄ ROLNICZĄ, TAKIE JAK BEZPIECZEŃSTWO PASZ, POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH, BIOASEKURACJA ORAZ AKTUALNE WYZWANIA W OCHRONIE ZDROWIA ZWIERZĄT. UCZESTNICY MIELI TAKŻE OKAZJĘ ZAPOZNAĆ SIĘ Z PRAKTYCZNYMI ROZWIĄZANIAMI WSPIERAJĄCYMI PRODUKCJĘ ZWIERZĘCĄ, KTÓRE MOGĄ POPRAWIĆ EFEKTYWNOŚĆ GOSPODARSTW.

W trakcie szkolenia poruszono tematykę dotyczącą postępowania z paszami i wodą do pojenia zwierząt na terenach zalanych przez wody powodziowe. Poruszony problem jest niezwykle istotny w związku z powodzią, która miała miejsce na terenach województwa opolskiego. Aspekty związane z tym zagadnieniem, m.in. regulacje dotyczące wody w przepisach paszowych oraz wymogi bezpieczeństwa pasz, omówił lek. wet. Witold Dereń – Wojewódzki Inspektor Weterynaryjny ds. pasz i utylizacji. Istotnym punktem szkolenia był również temat oczyszczania i odkażania studni kopanych oraz szczegółowy instruktaż postępowania w tym zakresie.

Kolejna część szkolenia poświęcona była opłacalności produkcji trzody chlewnej, której efektywność w dużej mierze uzależniona jest od bioasekuracji, ochrony zdrowia oraz profilaktyki i terapii. Wykład na ten temat przedstawiły lek. wet. Magdalena Rozmus oraz lek. wet. Daria Tomaś z Wojewódzkiego Inspektoratu

Weterynaryjnego. Prelegentki skupiły się na środkach podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń w gospodarstwach położonych na terenie Rzeczpospolitej Polskiej.

Ostatnia część szkolenia dotyczyła zastosowania produktów Świętokrzyskiej Grupy Przemysłowej Industria w gospodarstwach hodowlanych. Przedstawiciel zaprezentował asortyment firmy, który jest przydatny w produkcji zwierzęcej.

Serdecznie dziękujemy prelegentom oraz uczestnikom za aktywny udział w szkoleniu. Jednocześnie zapraszamy na kolejne wydarzenia organizowane przez OODR.

Katarzyna Mazurek
Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

„Zioła dla zdrowia" – konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich

KONKURS ZIELARSKI „ZIOŁA DLA ZDROWIA" JEST WYDARZENIEM PROMUJĄCYM WIEDZĘ Z ZAKRESU ZIELARSTWA I ZIOŁOLECZNICTWA NA OBSZARACH WIEJSKICH. ORGANIZOWANY JEST PRZEZ MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI PRZY WSPARCIU UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W LUBLINIE, A SKIEROWANY DLA KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH I STOWARZYSZEŃ SKUPIAJĄCYCH OSOBY Z TERENÓW WIEJSKICH, KTÓRYCH STATUTOWYM CELEM DZIAŁANIA JEST M.IN.:

- promocja i pielęgnowanie lokalnych tradycji,
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej,
- upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych.

Konkursowi „Zioła dla zdrowia" przyświecają dwa główne cele:

- Promowanie wiedzy z zakresu nowoczesnego zielarstwa i ziołolecznictwa na obszarach wiejskich oraz kultywacja regionalnych tradycji związanych z uprawą i wykorzystaniem ziół do celów prozdrowotnych i leczniczych.
- Promowanie i wspieranie kół gospodyń wiejskich, w szczególności w zakresie aktywizacji wspólnot i społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.

Składa się on z dwóch etapów. Pierwszy – wojewódzki, w którym uczestnicy zgłaszają swój udział w wyznaczonym terminie. Po spełnieniu formalnych wymagań wykonują prace konkursowe zawierające opis działań związanych z promowaniem zielarstwa, metod uprawy, przetwórstwa wraz z opisem i zdjęciami przydomowego ogródka.

W drugim etapie – krajowym, bierze udział 16 drużyn (po jednej z każdego województwa), które otrzymały najwyższą lokatę w pierwszym etapie. Na tym szczeblu uczestnicy mają za zadanie zaprezentowanie ziół i surowców zielarskich zebranych w zgłoszonym do konkursu ogródku. Komisja konkursowa ocenia również treść i sposób prezentacji, a także wiedzę, którą koła gospodyń wiejskich i stowarzyszenia zdobyły podczas przygotowań do konkursu.

W pierwszym etapie, którego rozstrzygnięcie miało miejsce w październiku br., wpłynęły 104 prace z całego kraju, z czego komisja konkursowa przyznała trzy pierwsze miejsca w każdym województwie, uhonorowane nagrodami pieniężnymi. W województwie opolskim nagrody zdobyły:

🏆 I miejsce – KGW Frelki ze Szczedrzyka (powiat opolski)

🏆 II miejsce – KGW w Hajdukach Nyskich (powiat nyski)

🏆 III miejsce – KGW Nasz Zakątek Krężel (powiat kluczborski)

Każde z Kół wykazało się nowatorskim podejściem do realizowanego zadania poprzez zaangażowanie mieszkańców swojej „małej ojczyzny" w działania promujące zielarstwo, uprawę ziół, popularyzację wiedzy o ziołach i ich aspektach prozdrowotnych. Członkowie KGW oraz ich sympatycy brali udział w szkoleniach i warsztatach, podnosząc swoją wiedzę na „ziołowy" temat, którą wykorzystali przy tworzeniu części praktycznej konkursu. Koło Frelek utworzyło łąkę kwietną, z Hajduk Nyskich „Kropelkowy zakątek", a z Krężel ogródek ziołowy.

KGW Frelki ze Szczedrzyka reprezentuje nasze województwo w ogólnopolskim wydarzeniu, podczas którego nastąpi uroczyste wręczenie nagród.

Joanna Podgórska-Wiercińska
PZDR Olesno

Marta Namysł
PZDR Kluczbork

Zdjęcia: KGW Frelki ze Szczedrzyka, KGW w Hajdukach Nyskich, KGW Nasz Zakątek Krężel

KGW Frelki ze Szczedrzyka

KGW Frelki ze Szczedrzyka

KGW w Hajdukach Nyskich

KGW w Hajdukach Nyskich

KGW Nasz Zakątek Krężel

KGW Nasz Zakątek Krężel

Enoturystyka w województwie opolskim – odkrywanie winnych wzgórz

TERMIN ENOTURYSTYKA WYWODZI SIĘ OD GRECKIEGO SŁOWA *OINOS*, CZYLI WINO I OZNACZA TURYSTYKĘ ZWIĄZANĄ Z WINNICAMI, REGIONAMI WINIARSKIMI ORAZ PROCESEM PRODUKCJI WINA. ŁĄCZY ONA ELEMENTY TURYSTYKI KULTUROWEJ, WINOGRODNICTWA (UPRAWY WINOROŚLI) ORAZ ENOLOGII (NAUKI O WINIE), UMOŻLIWIAJĄC ODWIEDZAJĄCYM POZNANIE TAJNIKÓW PRODUKCJI WINA ORAZ SAMYCH REGIONÓW WINIARSKICH I ICH HISTORII. TO FORMA TURYSTYKI, KTÓRA ZYSKUJE NA POPULARNOŚCI, STAJĄC SIĘ DOSKONAŁYM SPOSOBEM NA POZNAWANIE LOKALNEJ KULTURY, NATURY I SMAKÓW.

Enoturystyka w województwie opolskim

Województwo opolskie, choć dotąd mniej kojarzone z produkcją wina, ma do zaoferowania prawdziwą enoturystyczną perełkę. W ciągu ostatnich lat w regionie powstał szlak winnic – projekt o nazwie *Enoturystyka w Opolskim – szlakiem winnych wzgórz*, który znacząco wzbogacił ofertę turystyczną naszego regionu. Projekt Fundacji na Rzecz Partnerstwa Events Partner sfinansowany ze środków Samorządu Województwa Opolskiego, ma na celu promocję winnej turystyki i zaproszenie turystów do województwa, które wciąż pozostaje nieodkrytą krainą winiarską. Zainteresowanie winiarstwem i uprawą winorośli rośnie, szczególnie w kontekście dbałości o zdrową żywność i produkty regionalne. Regionalne winnice to doskonała alternatywa dla masowo produkowanych win importowanych, przedstawiają one bowiem autentyczność i niepowtarzalny smak.

Opolskie winnice oferują nie tylko możliwość degustacji wyjątkowych win, ale także bezpośredni kontakt z właścicielami winnic, którzy z pasją opowiadają o swojej pracy i historii tych miejsc. Uczestnicy wycieczek enoturystycznych mogą przekonać się, że opolskie wina, choć jeszcze mało znane w szerszym świecie, dorównują jakością winom z bardziej znanych regionów winiarskich. Ponadto, degustacjom wina towarzyszy często lokalna kuchnia – w tym pyszne sery, które w połączeniu z winem tworzą niezapomnianą kulinarną ucztę.

Szlak winiarski województwa opolskiego

Województwo opolskie może pochwalić się aż 15 rodzinnymi winnicami, które zapraszają do odwiedzin, co stanowi wyjątkową atrakcję nie tylko dla mieszkańców regionu, ale również dla turystów z całej Polski i zagranicy:

- **Pałacowa Winnica Godyla** (pow. oleski, gm. Gorzów Śląski)
- **Winnica Opole Kondziela i Synowie** (pow. opolski, gm. Opole)
- **Winnica Rodzinna Cwielong-Olszewski** (pow. strzelecki, gm. Ujazd)
- **Hople Winnica Poraj Paczków** (pow. nyski, gm. Paczków)
- **Winnica Parypa** (pow. kluczborski, gm. Byczyna)
- **Dom Charbielin** – jeden z największych producentów wina w Polsce (pow. nyski, gm. Głuchołazy)
- **Winnica Jania** (pow. brzeski, gm. Olszanka)
- **Winnica Synapsa** (pow. K-K, gm. Reńska Wieś)
- **Winnica Estro** (pow. strzelecki, gm. Ujazd)
- **Winnica Złota Góra** (pow. nyski, gm. Głuchołazy)
- **Winnica Dolna** (pow. krapkowicki, gm. Walce)
- **Winnica na Wapieniach** (pow. krapkowicki, gm. Gogolin)
- **Winnica Masów** (pow. opolski, gm. Łubniany)
- **Weingarten Viadrus** (pow. brzeski, gm. Lewin Brzeski)
- **Winnica Czerwona Górka** (pow. krapkowicki, gm. Gogolin)

Każda z tych winnic oferuje coś unikalnego – od wyjątkowych win, przez piękne widoki na malownicze wzgórza, po pasjonujące historie właścicieli, którzy tworzą wino z miłością i szacunkiem do tradycji.

Dzięki projektom takim jak *Enoturystyka w Opolskim – szlakiem winnych wzgórz*, region Opolski staje się coraz bardziej rozpoznawalnym celem turystycznym. Wina opolskie, chociaż jeszcze młode na rynku, zaczynają zyskiwać coraz większe uznanie. Dodatkowo, rozwój turystyki winiarskiej może być impulsem do dalszego wzrostu zainteresowania lokalnymi produktami i kulturą regionu.

Piotr Rzeszut
Bożena Sokołowska
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

„Stokrotka" – spokój i natura w sercu Opolszczyzny

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE „STOKROTKA" PROWADZONE JEST OD 2007 ROKU PRZEZ PANIĄ URSZULĘ FORNAL. POŁOŻONE WE WSI KANTOROWICE (GM. LEWIN BRZESKI), OTOCZONE NATURĄ STANOWI IDEALNE MIEJSCE DLA OSÓB SZUKAJĄCYCH WYTCHNIENIA I KONTAKTU Z PRZYRODĄ. BLISKOŚĆ LASÓW I JEZIORA ZAPEWNIA CISZĘ I SPOKÓJ, POZWALAJĄC W PEŁNI CIESZYĆ SIĘ ATMOSFERĄ TEGO MIEJSCA.

Piękne widoki i serdeczna atmosfera sprawiają, że „Stokrotka" przyciąga rodziny z dziećmi, a także osoby ze świata kultury i sztuki. Księga pamiątkowa pełna wpisów znanych osobistości to dowód na to, jak bardzo ceniona jest ta wyjątkowa przestrzeń. Goście „Stokrotki" mogą liczyć na wygodę i wiele udogodnień. Do ich dyspozycji pozostaje pięć przestronnych pokoi z telewizorami, dwa w pełni wyposażone aneksy kuchenne, pięć łazienek oraz parking. W ogrodzie, zaprojektowanym z myślą o relaksie i dobrej zabawie, znajduje się plac zabaw dla najmłodszych, altana z grillem, oczko wodne z miniwodospadem oraz miejsca wypoczynku w cieniu pergoli. Dla miłośników relaksu przygotowano także strefę SPA, gdzie można korzystać z jacuzzi i leżaków, ciesząc się letnim słońcem.

„Stokrotka" to nie tylko miejsce odpoczynku, ale także doskonała baza wypadowa dla miłośników przygód i kultury. Okolica obfituje w różnorodne atrakcje: od historycznego zamku myśliwskiego Książąt Brzeskich w Kantorowicach, przez wiekowe pomniki przyrody, aż po pałac w Lewinie Brzeskim i monumentalny zamek w Brzegu, znany jako „Śląski Wawel".

Dla aktywnych gości dostępny jest 81-kilometrowy szlak rowerowy prowadzący przez najpiękniejsze tereny gminy. Malownicze widoki i trasy wolne od dużego ruchu drogowego czynią go idealnym zarówno dla rodzin, jak i zapalonych rowerzystów. W bliskim sąsiedztwie znajdują się także dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, które zachwycają swoją różnorodnością.

Zaangażowanie i miłość do agroturystyki zostały docenione w konkursie Agro-Eko Turystycznym „Zielone Lato". Gospodarstwo „Stokrotka" zdobyło tytuł „Opolskiej Perły Turystyki Wiejskiej". Wyróżnienie to przyznano za wieloletnie zaangażowanie, pasję oraz wkład w rozwój i pielęgnowanie tradycji agroturystyki. Jest ono ukoronowaniem wieloletniej pracy Pani Urszuli, która stworzyła niezwykłe miejsce, pełne ciepła, spokoju oraz życzliwości.

Elżbieta Bober
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Agroturystyka na medal – wyniki konkursu „Zielone Lato" 2024

24 PAŹDZIERNIKA 2024 ROKU W GOŚCINNEJ ZAGRODZIE „U LIPIŃSKICH" W PRZYSIECZY POZNALIŚMY LAUREATÓW KONKURSU AGRO-EKO-TURYSTYCZNEGO „ZIELONE LATO". KONKURS SKIEROWANY JEST DO OSÓB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ AGROTURYSTYCZNĄ. OBIEKTY UCZESTNICZĄCE W KONKURSIE OFERUJĄ SWOJE USŁUGI ZARÓWNO TURYSTOM INDYWIDUALNYM, RODZINOM Z DZIEĆMI, JAK I MAŁYM GRUPOM, ODPOWIADAJĄC NA WSPÓŁCZESNE POTRZEBY RYNKU TURYSTYCZNEGO. W CZASACH, GDY CORAZ WIĘCEJ OSÓB POSZUKUJE WYPOCZYNKU NA ŁONIE NATURY, Z DALA OD MIEJSKIEGO ZGIEŁKU, POPULARNOŚĆ TURYSTYKI WIEJSKIEJ STALE ROŚNIE.

W tegorocznej edycji konkursu udział wzięło 13 gospodarstw agroturystycznych i obiektów turystyki wiejskiej z województwa opolskiego. Celem wydarzenia jest wyróżnienie najlepszych miejsc, które łączą wysoką jakość usług z różnorodną ofertą atrakcji. Obiekty oceniano m.in. pod kątem standardu wyposażenia, jakości świadczonych usług, wdrożenia ekologicznych rozwiązań, konkurencyjności cenowej, dostępnych atrakcji oraz działań promujących ofertę.

Po dokładnych wizytacjach wszystkich obiektów i analizie arkuszy ocen przyznano następujące miejsca:

Kategoria I: Najlepsze gospodarstwo rolne w regionie, w którym dodatkowym źródłem dochodu są usługi agroturystyczne

Podkategoria: Najlepsze gospodarstwo agroturystyczne

🏆**II miejsce**: „Czarkowice Młyn" z Kępnicy, gmina Nysa, powiat nyski

🏆**III miejsce**: Agroturystyka „Pod Lasem" z Bogackiej Szklarni, gmina Kluczbork, powiat kluczborski

Wyróżnienie: Agroturystyka „Luna" ze Staniszczy Wielkich, gmina Kolonowskie, powiat strzelecki

Podkategoria: Najlepsze pokoje agroturystyczne

🏆**I miejsce**: Gościnna Zagroda „U Lipińskich" z Przysiecza, gmina Prószków, powiat opolski

🏆**II miejsce**: „Dębina 30 – Naturalnie Odpoczniesz" z Dębiny, gmina Gorzów Śląski, powiat oleski

🏆**III miejsce**: Agroturystyka „Jakubowice" z Jakubowic, gmina Wilków, powiat namysłowski

Wyróżnienie: Agroturystyka „U Rajny" z Komornik, gmina Strzeleczki, powiat krapkowicki

Podkategoria: Dodatkowa działalność agroturystyczna

🏆**I miejsce**: „Stajnia Borycz" z Boryczy, gmina Izbicko, powiat strzelecki

🏆**II miejsce (ex aequo)**: „Miodowa Sadyba" z Ligoty Górnej, gmina Kluczbork, powiat kluczborski oraz Agroturystyka „Rządcówka" z Mąkoszyc, gmina Lubsza, powiat brzeski

Opolska Perła Turystyki Wiejskiej

Nagrodą „Opolska Perła Turystyki Wiejskiej" uhonorowano obiekty oferujące wyjątkowe usługi turystyczne i gastronomiczne oraz dodatkowe atrakcje sportowe i rekreacyjne:

- Gospodarstwo agroturystyczne Lucyny i Jana Lenartowiczów z Boboluszek, gmina Głubczyce, powiat głubczycki
- Agroturystyka „Stokrotka" z Kantorowic, gmina Lewin Brzeski, powiat brzeski

Kryształowa Róża Opolskiej Turystyki Wiejskiej

Nagrodę „Kryształowa Róża Opolskiej Turystyki Wiejskiej" przyznano **Ekozagrodzie „Jabłoniowy Sad" ze Szczedrzyka**, gmina Ozimek, powiat opolski, za wieloletnie zaangażowanie w rozwój turystyki wiejskiej i dbałość o tradycje regionalne.

Podczas wydarzenia miało miejsce symboliczne otwarcie Pierwszego Szlaku Konnego Opolszczyzny, którego celem jest promowanie turystyki konnej i aktywnego wypoczynku.

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom i laureatom, życząc dalszych sukcesów w promowaniu agroturystyki i turystyki wiejskiej w województwie opolskim!

Piotr Rzeszut
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Agroturystyka Dębina 30 – Naturalnie Odpoczniesz

Gościnna Zagroda U Lipińskich

Gospodarstwo Agroturystyczne Lucyny i Jana Lenartowiczów z Boboluszek

Agroturystyka Pod Lasem

Miodowa Sadyba

Stajnia Borycz

OODR ŁOSIÓW

2025

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Styczeń

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

Luty

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	1	2

Marzec

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
24	25	26	27	28	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

Kwiecień

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4

Maj

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

Czerwiec

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	1	2	3	4	5	6

Lipiec

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

Sierpień

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Wrzesień

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

Październik

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

Listopad

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Grudzień

PO	WT	ŚR	CZ	PI	SO	NI
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

tel. 77 44 37 111 Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego mail: sekretariat@oodr.pl

Edukacja, konie i wiejski klimat Gór Opawskich w „Stajni za Tamą"

POŁOŻONA W OKOLICY PARKU KRAJOBRAZOWEGO GÓR OPAWSKICH ZAGRODA EDUKACYJNA „STAJNIA ZA TAMĄ" TO MIEJSCE, KTÓRE ODZWIERCIEDLA MIŁOŚĆ DO NATURY, KONI I TRADYCYJNYCH WIEJSKICH WARTOŚCI. DZIĘKI RÓŻNORODNYM PROGRAMOM EDUKACYJNYM, BOGATEJ OFERCIE JEŹDZIECKIEJ I MOŻLIWOŚCI AKTYWNEGO WYPOCZYNKU, ZARÓWNO DZIECI, JAK I DOROŚLI MOGĄ NA NOWO ODKRYĆ UROKI WIEJSKIEGO ŻYCIA, PIĘKNO GÓRSKIEJ PRZYRODY ORAZ LOKALNĄ KULTURĘ.

„Stajnia za Tamą" to niezwykłe miejsce na mapie Opolszczyzny, stworzone z miłości do koni i natury. Ta wyjątkowa zagroda zaprasza swoich gości do odkrywania życia na wsi, piękna regionu oraz jego tradycji. Oferuje dwa autorskie programy edukacyjne: **„Przyroda Gór Opawskich"** i **„ABC hodowli koni"**. Dzięki nim zarówno dzieci, jak i dorośli mogą bliżej poznać bogactwo przyrodnicze i kulturowe Gór Opawskich oraz dowiedzieć się, jak wygląda hodowla koni i codzienna opieka nad zwierzętami w gospodarstwie. To świetna okazja, aby nauczyć się rozpoznawać lokalną florę i faunę oraz zrozumieć, jak funkcjonuje tradycyjne gospodarstwo.

„Stajnia za Tamą" to centrum aktywności fizycznej, łączące miłość do koni i radość spędzania czasu na świeżym powietrzu. Gospodarstwo oferuje szeroką gamę zajęć jeździeckich – od rekreacyjnych jazd konnych po bardziej zaawansowane treningi sportowe. Uczestnicy, niezależnie od poziomu umiejętności, mają okazję rozwijać swoje zdolności. Dla dzieci oraz osób z niepełnosprawnościami przygotowano specjalne zajęcia z hipoterapii. Tego rodzaju terapia odbywa się w bezpiecznej i sprzyjającej rozwojowi atmosferze, pomagając w poprawie kondycji fizycznej. W ofercie zagrody znalazły się również zajęcia z woltyżerki – gimnastyki na koniu, która zdobywa coraz większą popularność. Woltyżerka to doskonały sposób na poprawę koordynacji ruchowej, równowagi oraz siły. Aktywność ta łączy elementy sportu, tańca i sztuki, a jej praktykowanie przynosi korzyści fizyczne i emocjonalne.

W okresie letnim ogromnym zainteresowaniem cieszą się półkolonie zwane „Wakacjami w siodle". To wyjątkowa okazja dla młodzieży, by w pełni zanurzyć się w świat koni, rozwijać umiejętności jeździeckie i nawiązywać nowe przyjaźnie. Dzieci uczestniczą w codziennych zajęciach jeździeckich, ale także mają czas na zabawy na świeżym powietrzu, co czyni ten czas pełnym radości i niezapomnianych wrażeń.

„Stajnia za Tamą" to również miejsce, które świetnie sprawdza się jako przestrzeń na organizację kameralnych uroczystości. Z dala od miejskiego zgiełku, w otoczeniu natury, gospodarze oferują gościom możliwość mile spędzonych chwil w gronie przyjaciół czy rodziny. Serce tego miejsca stanowi przytulna chata grillowa, gdzie w otoczeniu górskich lasów, przy dźwiękach śpiewu ptaków i szumie drzew, można w pełni cieszyć się chwilą.

Dla gości, którzy chcieliby przedłużyć swój pobyt i w pełni poczuć atmosferę tego miejsca, zagroda oferuje noclegi w ramach agroturystyki. Przytulne, wiejskie pokoje zapewniają komfortowy wypoczynek. „Stajnia za Tamą" jest doskonałą bazą wypadową dla miłośników aktywnego wypoczynku. Góry Opawskie oferują liczne szlaki piesze i rowerowe, które zachwycają malowniczymi widokami i spokojem, prowadzą przez lasy, wzdłuż strumieni i w kierunku szczytów górskich, oferując niezapomniane widoki.

Zagroda to miejsce, gdzie odwiedzający mogą poczuć prawdziwą atmosferę wsi, odkryć lokalne tradycje i mile spędzić czas. Gościnność gospodarzy sprawia, że każdy czuje się tutaj jak w domu.

Ewa Semeniuk
Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zdjęcia: https://www.facebook.com/Stajniazatama

M

Gwiazda betlejemska – symbol Świąt Bożego Narodzenia

JEDNYM Z SYMBOLI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA JEST WSZYSTKIM ZNANA GWIAZDA BETLEJEMSKA. JEST ONA, ZE WZGLĘDU NA SWOJĄ WYRAZISTĄ KOLORYSTYKĘ I CHARAKTERYSTYCZNY WYGLĄD, JEDNĄ Z NAJPOPULARNIEJSZYCH GRUDNIOWYCH ROŚLIN. ZDOBI NASZE ŚWIĄTECZNE STOŁY, A TAKŻE ZAJMUJE HONOROWE MIEJSCE NA PARAPECIE WŚRÓD INNYCH KWIATÓW DONICZKOWYCH. SZACUJE SIĘ, ŻE W OKRESIE PRZEDŚWIĄTECZNYM SPRZEDAJE SIĘ OK. 500 MLN SZTUK NA CAŁYM ŚWIECIE.

Gwiazda betlejemska, poinsecja, a właściwie wilczomlecz nadobny lub piękny (łac. *Euforbia pulcherrima*), odkryta została przez Joela Poinsett w Meksyku. Z jej środowiska naturalnego dotarła do Ameryki Północnej, a następnie pojawiła się w Europie jako kwiat cięty. W swoim naturalnym środowisku osiąga do 3 m wysokości, odmiany doniczkowe zaś to rośliny nie wyższe niż 50 cm. Ma ona dwa rodzaje liści – asymilacyjne i przykwiatowe. Asymilacyjne o ciemnozielonym kolorze znajdują się u dołu rośliny, przykwiaty są najczęściej soczyście czerwone (choć mogą być też białe, kremowe lub różowe). Od ich ułożenia i kształtu przypominającego gwiazdę wywodzi się ich zwyczajowa nazwa.

Poinsecja to roślina wieloletnia, jednak trzeba ją starannie pielęgnować, aby ponownie zakwitła. Pierwszym krokiem jest kupno zdrowej i świeżej rośliny, która posiada zwarte, gęste, żółte kwiatostany oraz powinna mieć jędrne, stojące liście. Po wyjściu ze sklepu najlepiej owinąć ją papierem, ponieważ nie lubi przemarznięcia, które doprowadza do opadania liści i obumarcia. W domu powinna stać w widnym, jasnym miejscu, o temperaturze, która oscyluje w granicach 20-21°C przy wilgotności ok. 70%. Nie należy stawiać jej w pobliżu kaloryfera lub kominka – zbyt wysoka temperatura i suche powietrze mogą jej zaszkodzić. Podlewamy ją wodą odstaną, o temperaturze pokojowej, gdy górna warstwa przeschnie na 2 cm głębokości. Wodę wlewać należy stopniowo, tak aby korzeń został równomiernie nawodniony. Pamiętajmy, że roślina ta lepiej znosi delikatne przesuszenie niż przelanie. Zbyt częste podlewanie czy też zaleganie wody w podstawce grozi chorobami poinsecji, w tym gniciem jej korzeni. Aby gwiazda betlejemska została w domu na dłużej, należy pamiętać o wymianie ziemi raz do roku. Roślina przekwita zwykle na początku lutego i wtedy należy ją przenieść do pomieszczenia, w którym temperatura nie przekracza 15°C. Z nadejściem wiosny należy ją przesadzić, najlepiej w marcu lub kwietniu. W czasie przesadzania należy usunąć uszkodzone korzenie (nadgniłe lub przesuszone) oraz odciąć przekwitłe kwiaty.

Jeśli jesteś miłośnikiem kwiatów doniczkowych, możesz również wyhodować roślinę samodzielnie. Najlepiej rozmnażać ją od kwietnia do lipca w sposób wegetatywny – z sadzonek wierzchołkowych, które można pobierać z roślin po okresie przekwitania. Uprawa poinsecji w żyznej glebie z dodatkiem gruboziarnistego piasku i granulek keramzytu o odczynie pH 5,8-6,5 przyniesie najlepsze efekty. Następnie umieścić należy doniczkę w miejscu widnym, ale nienarażonym na silne działanie promieni słonecznych. Do rozwoju potrzebne będzie właściwe nawodnienie, jak również wilgotność powietrza na poziomie 90%, którą to możemy osiągnąć, przykrywając roślinę folią lub plastikową butelką. Ważne jest, aby raz na dobę zdjąć przykrycie i pozwolić, aby młode rośliny się „przewietrzyły".

Gwiazda jest rośliną dnia krótkiego, potrzebuje okresowego zaciemnienia, aby zakwitnąć i wytworzyć kolorowe przylistki. Od października do grudnia może mieć kontakt ze światłem przez maksymalnie 10 godzin w ciągu doby – dotyczy to nie tylko słońca, ale też sztucznego oświetlenia. W okresie wzrostu i kwitnienia poinsecję uprawianą w domu warto zasilać nawozem do roślin kwitnących.

Z ciekawostek można wspomnieć, że wilczomlecz to roślina, która wykazuje działanie lecznicze, przez co wykorzystywana jest w przemyśle kosmetycznym. Na przestrzeni wieków była stosowana m.in. jako lek przeciwbólowy, środek leczący zmiany skórne, środek przeczyszczający czy krem do golenia. Jednocześnie zawiera trujący sok mleczny, który występuje w łodygach, liściach i korzeniu. Może on podrażnić skórę, oczy (ból i łzawienie) lub jamę ustną. Należy uważać zwłaszcza w przypadku małych dzieci i zwierząt, ponieważ są one bardziej wrażliwe i nawet małe ilości mogą im zaszkodzić. Najlepiej, aby roślina ta znajdowała się poza ich zasięgiem.

Pięknym wyglądem gwiazdy betlejemskiej możemy cieszyć się zarówno w te, jak i w przyszłe święta. Wystarczy, że będziemy chronić ją przed zimnem, w prawidłowy sposób podlewać i nawozić, a jesienią ograniczymy jej dostęp do światła.

Małgorzata Piłyp
PZDR Namysłów

Źródło:

https://www.dziendobryogrod.pl/, https://home.morele.net/ogrod-i-balkon/

Zdjęcie: https://www.housebeautiful.com/uk/garden/plants/advice/a994/poinsettia-care-buying-tips/

Boże Narodzenie na Śląsku Opolskim

TRADYCJE BOŻONARODZENIOWE NA ŚLĄSKU OPOLSKIM SĄ SZCZEGÓLNIE BOGATE I ZRÓŻNICOWANE, PONIEWAŻ OPIERAJĄ SIĘ NA WIELOWIEKOWYCH WPŁYWACH KULTUROWYCH, RELIGIJNYCH I HISTORYCZNYCH TEGO REGIONU. OBYCZAJE ZWIĄZANE Z KULTURĄ POLSKĄ, CZESKĄ ORAZ NIEMIECKĄ TWORZĄ FASCYNUJĄCĄ MOZAIKĘ ZWYCZAJÓW. PRZEKAZYWANE Z POKOLENIA NA POKOLENIE, CZĘSTO SĄ CELEBROWANE PO DZIŚ DZIEŃ.

Adwent – oczekiwanie na światło

Święta Bożego Narodzenia poprzedza okres Adwentu. Na Śląsku Opolskim to szczególny czas duchowego przygotowania, a także okres, kiedy w domach zaczyna się odczuwać atmosferę nadchodzących świąt. W Adwencie odprawiane są msze święte roratnie, na które dzieci i dorośli dawniej przychodzili o świcie, ze świecami, by symbolicznie „czekać na światło" przyjścia Jezusa na świat.

Wieniec adwentowy symbolem nadziei

Popularny jest również wieniec adwentowy, składający się z gałązek świerku lub jodły i czterech świec. Wieniec adwentowy ma korzenie protestanckie, ale zyskał popularność również w domach katolickich, w których co tydzień zapala się kolejną świecę, aż wszystkie cztery płoną w ostatnią niedzielę przed Bożym Narodzeniem. Wieniec jest symbolem nadziei i życia wiecznego.

Dekoracje świąteczne

Kolejnym ważnym elementem przygotowań do Bożego Narodzenia są porządki, które mają na celu nie tylko przygotowanie domu, ale też symboliczne oczyszczenie go na przyjęcie gości i świąt. W domach często przywiązuje się szczególną uwagę do dekorowania wnętrz. Wieszane są ręcznie robione ozdoby, tradycyjne słomiane aniołki, gwiazdy, a także gałązki świerkowe i jemioła, która ma przynieść szczęście domownikom.

Zielone drzewko

Dekorowanie choinki to tradycja, która przyszła z Niemiec, gdzie zwyczaj ten praktykowany był już od XVI wieku. Początkowo na drzewkach wieszano głównie jabłka i orzechy, które miały symbolizować dostatek i zdrowie, a także ciasteczka. Dopiero z czasem pojawiły się bombki i świecidełka. Szczególnie popularne są bombki ręcznie malowane, często przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Szczególny wieczór

Centralnym punktem obchodów świąt na Śląsku Opolskim jest Wigilia. Cały dzień jest bacznie obserwowany, bo jak się mawiało: *„Jakoł je Wilijo, taki bandzie cały rok"*. W tym dniu kobiety pozostawały w domach, to mężczyzna załatwiał wszystkie sprawy, gdyż wierzono, że jak pierwsza na podwórko wejdzie kobieta, to przyniesie nieszczęście. W wigilię należało wstać wcześnie rano i przemyć twarz zimną wodą. Na czczo należało też zalać „chroboka", czyli wypić kieliszek wódki. Celem tego zwyczaju było wypędzenie chorób i wszystkiego złego.

Kiedy na niebie pojawia się pierwsza gwiazdka, cała rodzina zasiada do wieczerzy. Stół nakrywany jest białym obrusem (symbolizującym czystość), pod który często układa się sianko – symbol pokory i skromności. Zwyczaj ten nawiązuje do Betlejemskiej Stajenki. Pod każdym talerzem należy umieścić pieniążek, ma to zagwarantować dobrobyt finansowy na cały nadchodzący rok. Jednym z kluczowych momentów wieczerzy jest dzielenie się opłatkiem, który symbolizuje pojednanie i miłość. To szczególny moment, gdy cała rodzina wymienia się życzeniami i przebacza wszelkie urazy.

Potrawy wigilijne

Wigilia jest dniem postnym, co oznacza, że na stole nie pojawiają się potrawy mięsne. Zamiast tego przygotowywanych jest zazwyczaj dwanaście dań, które symbolizują dwunastu apostołów. Każde z dań ma swoje znaczenie i historię,

a do najbardziej popularnych na Opolszczyźnie należą:

- zupa grzybowa lub rybna, przygotowywana na bazie karpia lub innych ryb;
- karp – smażony, pieczony, w galarecie – to niemal obowiązkowy element śląskiej wieczerzy. Rybę podaje się w różnych wariantach, najczęściej jest ona smażona;
- kapusta z grzybami lub grochem – danie, które symbolizuje jedność i wspólnotę;
- makówka – charakterystyczny dla Śląska deser wigilijny, przygotowywany z maku, mleka, bakalii, bułki lub chleba;
- moczka – deser wigilijny, charakterystyczny dla naszego regionu. Jest to moczony piernik z suszonymi owocami. To danie jest szczególnie lubiane na Opolszczyźnie, a przepis często przekazywany jest w rodzinach przez pokolenia;
- kompot z suszonych owoców.

Miejsce dla wędrowca i inne symbole

Dla mieszkańców Śląska Opolskiego ważnym elementem jest również pozostawienie wolnego miejsca przy stole, symbolizujące pamięć o zmarłych oraz otwartość na niespodziewanego gościa. Kolejnym zwyczajem jest **zakaz wstawania od stołu wigilijnego**, ponieważ wierzono, że cień rzucony na ścianę symbolizuje rychło nadchodzącą śmierć. W niektórych domach w izbie, w której siadano do wigilii, stał **snop zbóż** – symbol obfitości i dostatku, a także zapowiedź, że nie zabraknie chleba w domu. Pod stołem znajdowała się **siekiera**, ponieważ wierzono, że metal ma właściwości ochronne oraz dodaje siły. Po wieczerzy należało **pozamiatać izbę**. Najstarsza panna mieszkająca w domu wychodziła z szufelką na zewnątrz i nasłuchiwała, czy gdzieś słychać szczekanie psa. Z tej strony miał nadejść kawaler.

Pasterka

W noc wigilijną wiele osób udaje się na „Pasterkę", czyli mszę odprawianą o północy, która symbolizuje narodziny Jezusa. To ważny moment dla społeczności lokalnej, kiedy w kościele gromadzą się mieszkańcy, by razem świętować i wspólnie śpiewać kolędy.

Zdjęcia: pixabay.pl, Adobe Stock

Ewelina Tomechna
PZDR Opole

Regionalne desery na wigilię

NA KARTACH HISTORII ŚLĄSKA OPOLSKIEGO I JEGO DAŃ REGIONALNYCH ZNALEŹĆ MOŻNA POTRAWY ZNANE DO DZIŚ, JAK RÓWNIEŻ TE ZAPOMNIANE. JEŚLI CHODZI O DANIA PRZYGOTOWYWANE NA TEN WYJĄTKOWY DZIEŃ, JAKIM JEST WIGILIA – Z ZUP WYMIENIANA JEST SIEMIENIOTKA, CZYLI POTRAWA OPARTA NA BAZIE ZIAREN KONOPII, MLEKA ORAZ MASŁA. NA OPOLSKIM STOLE KRÓLOWAŁ – JAKŻEBY INACZEJ – KARP. PODAWANO GO W SOSIE PIERNIKOWYM CIEMNYM (WYTRAWNY, NA BAZIE PIWA) LUB JASNYM (SŁODKI). RÓWNIE POPULARNE BYŁY ŚLEDZIE. PRZYKŁADEM TAKIEJ POTRAWY SĄ HARYNKI W CEBULOWEJ ZOŁZIE, CZYLI PO PROSTU PŁATY ŚLEDZIA I CEBULI W ŚMIETANIE, PODAWANE W TOWARZYSTWIE GOTOWANYCH ZIEMNIAKÓW. A CO NA DESER?

Na słodkie zakończenie wieczerzy wigilijnej gospodynie przyrządzały moczkę i makówki. Moczka to gęsty i aromatyczny deser, który przygotowuje się poprzez moczenie piernika i suszonych owoców w kompocie i ciemnym piwie. Makówki to deser warstwowy, na który składa się masa makowa z bakaliami, przekładana kromkami chleba i zalewana gorącym mlekiem.

Dzięki uprzejmości Pana Pawła Ochmana, autora bloga WEGANON, prezentujemy Państwu oba te przepisy w wegańskim wydaniu. Polecamy także inne regionalne potrawy Śląska Opolskiego, które można znaleźć na blogu, m.in.: śląskie makrony, nussecken, halbmondy, konfekty nyskie, oberiba na gęsto, szpajza czy marcepan opolski z ziemniaków.

Śląska moczka

Składniki:

- 200 g piernika lub pierników
- 2 szklanki ciemnego piwa
- 1 litr kompotu owocowego (najlepszy z truskawek lub agrestu (wieprzek))
- 10 śliwek suszonych bez pestek
- 5 suszonych moreli
- 5 suszonych fig
- 5 plasterków suszonego jabłka
- 3 suszone gruszki
- ½ szklanki rodzynek
- ½ szklanki migdałów bez skórki
- ½ szklanki orzechów włoskich
- ½ szklanki orzechów laskowych
- 1 łyżeczka cynamonu
- cukier/miód do smaku

Sposób przygotowania:

Piernik/i rozkruszyć i zalać w misce piwem, odstawić na 30 minut. Do garnka wlać kompot i dodać suszone owoce. Gotować 30 minut. Zmiksować i dodać grubo pokrojone orzechy i migdały. Pierniki zmiksować wraz z piwem. Dodać do garnka z resztą składników, gotować 2-3 minuty ciągle mieszając. Wlać do miski, ozdobić płatkami migdałowymi, suszonymi śliwkami, pokruszonymi piernikami, skórką pomarańczową. Nakładać do małych miseczek lub pucharków.

Śląskie makówki

Składniki:

- 300 g mielonego maku
- 200 g rodzynek
- 1 litr mleka migdałowego
- 1 długa bułka pszenna lub inne pieczywo
- 50 g migdałów
- 100 g orzechów włoskich
- ½ szklanki drobnego cukru

Sposób przygotowania:

Mak dzielimy na 3 części. Na dno dużej miski lub 2 małych wysypujemy mak, a następnie mieszankę rodzynek (namoczonych w wodzie przez godzinę), drobno posiekanych orzechów i migdałów. Następnie układamy pokrojoną w cienkie kromki bułkę. Posypujemy częścią cukru i zalewamy częścią gorącego mleka migdałowego. Następnie kolejna część maku, bakalie, bułki, cukier i mleko. Ostatnia warstwa to mak zalany resztą mleka i bakalie do ozdoby. Odstawiamy do wystudzenia, a następnie wkładamy na około dobę do lodówki.

Marta Namysł
PZDR Kluczbork

Zdjęcia i przepisy: Paweł Ochman,
https://weganon.pl/

Czy Fotowoltaika w gospodarstwie jeszcze się opłaca?

sunlife ekologicznie · ekonomicznie

Współpracujemy z Opolskim ODR od 2018 r.

W OSTATNIM CZASIE ISTNIEJE MOCNY PODZIAŁ OPINII NA TEMAT OPŁACALNOŚCI INSTALACJI FOTOWOLTAICZNYCH. A JAK JEST NAPRAWDĘ? CZY I KIEDY MONTAŻ PANELI NA DACHU BĄDŹ GRUNCIE MA SENS? W PONIŻSZYM ARTYKULE ZNAJDZIESZ ODPOWIEDŹ NA TE PYTANIA POPARTE FAKTAMI RYNKOWYMI ORAZ ANALIZAMI EKONOMICZNYMI.

Zaraz po zmianie zasad dotyczących rozliczania instalacji fotowoltaicznych, gdzie zaczęliśmy sprzedawać energię czynną, otrzymaliśmy wiele zapytań związanych z formami rozliczenia, wartością sprzedaży energii elektrycznej, okresem jej bilansowania oraz tym, jak to finalnie wpływa na obniżenie kosztów rachunku za energię elektryczną.

Na początku należy wyjaśnić różnice: obecna forma rozliczenia, wprowadzona w 2022 r., w odróżnieniu od „starych zasad", czyli rozliczenia na podstawie Net-Meteringu opiera się o sprzedaż energii elektrycznej po stawkach, które występują na TGE (Towarowej Giełdzie Energetycznej). Oznacza to, że prosument uzależniony jest od wartości, które są notowane na TGE – takie zasady obowiązują wszystkie osoby na „nowych zasadach" czyli na Net-Billingu. Obecnie część prosumentów rozliczanych na Net-Billingu przekazuje informacje odnośnie „niewielkiej rekompensaty" na rachunkach za prąd. Z jakiego powodu może się tak dziać i czy jest to rzecz naturalna?

Prosument, który ma dobrze dobraną moc instalacji fotowoltaicznej, może liczyć na obniżenie kosztów o około 70%. Oznacza to, że osoba, która do tej pory płaciła 800 zł miesięcznie rachunku za prąd, po zamontowaniu mikroinstalacji, będzie płaciła około 240 zł. Możemy tę wartość zwiększyć nawet do 80-85% montując dodatkowo Magazyn Energii, który znacząco wpływa na zwiększenie autokonsumpcji, a co za tym idzie – mniejszą ilość sprzedawanej energii elektrycznej, która bywa niższa od ceny zakupy.

Więc z jakiego powodu zdarza się, że prosumenci twierdzą inaczej? Są trzy główne powody:

- W ciągu ostatnich 3 lat ceny za energię elektryczną zwiększyły się o ponad 200%, w związku z tym osoby, które płaciły wcześniej 500 zł za prąd, dzisiaj płacą około 1000 zł;
- Wiele z instalacji fotowoltaicznych było niedowymiarowanych, co wpłynęło na fakt, że należy dopłacać za brakującą część energii elektrycznej. Biorąc dodatkowo pod uwagę pkt 1, dopłaty te stanowią podwójną wartość.
- Często występuje zjawisko, gdzie prosument po zamontowaniu instalacji, która jest zwymiarowana pod dotychczasowe zużycie, dokłada sprzętów elektrycznych, za których pobór również należy dopłacić.

Obecnie istnieje wiele programów dotacyjnych oraz form umorzeń, które wnoszą kolejne możliwości związane z obniżeniem kosztów inwestycji w instalację fotowoltaiczną, magazynu energii czy pompy ciepła. Są to:

Program Mój Prąd – 23 000 zł	Program Czyste Powietrze – do 135 000 zł
Ulga w podatku rolnym – 25% kosztów	Ulga termomodernizacyjna

Po odpowiednim dopasowaniu wszystkich form umorzeń, okazuje się, że inwestycja jest tańsza od 35% nawet do 80% wartości całej inwestycji. Biorąc pod uwagę obecne ceny za prąd, fakt tego, że ceny w dalszym ciągu będą rosły na poziomie 10-15% rocznie, a także wszystkie ulgi – inwestycja taka zwraca się w okresie około 5 lat. Czy znasz dzisiaj bezpieczną inwestycję, która zwraca się szybciej? Istnieje również możliwość zamiany rachunku za prąd na spłatę własnej instalacji.

Zatem odpowiadając na pierwotne pytanie, z pewnością można określić, że inwestycja w przydomową instalację ma dużą opłacalność oraz jest koniecznością w każdym gospodarstwie – aby uwolnić się od ciągle rosnących cen za prąd. Zgodnie z prognozami, ceny te za kolejne 3-4 lata mogą osiągnąć wartość blisko 1,5 zł za kWh, co będzie wzrostem o 300% od 2020 roku.

Po więcej szczegółów zapraszamy na darmowe spotkanie, gdzie w sposób indywidualny może zostać przeprowadzony audyt energetyczny oraz w sposób profesjonalny dobrana instalacja.

Bogdan Niedbał
Dział Doradztwa SunLife Sp. z o.o. Sp. k
45-073 Opole ul. Torowa 4
Nr. Doradcy: 531262873

Porady Prawne

Jakie regulacje prawne obowiązują przy wynajmowaniu maszyn rolniczych? Czy umowa najmu powinna zawierać szczególne klauzule ochronne dla obu stron? Jak wygląda wzór takiej umowy.

Marek D.

Regulacje prawne dotyczące wynajmu maszyn rolniczych

Umowa najmu, jako umowa nazwana prawa cywilnego, została uregulowana w przepisach kodeksu cywilnego (KC). Zgodnie z art. 659 i n. KC, przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Czynsz może być oznaczony w pieniądzach lub w świadczeniach innego rodzaju.

Obowiązki wynajmującego

Wynajmujący (właściciel przedmiotu) powinien wydać najemcy rzecz w stanie przydatnym do umówionego użytku i utrzymywać ją w takim stanie przez czas trwania najmu, przy czym drobne nakłady połączone ze zwykłym używaniem rzeczy obciążają najemcę.

Jeżeli rzecz najęta uległa zniszczeniu z powodu okoliczności, za które wynajmujący odpowiedzialności nie ponosi, wynajmujący nie ma obowiązku przywrócenia stanu poprzedniego. Jeżeli w czasie trwania najmu rzecz wymaga napraw, które obciążają wynajmującego, a bez których rzecz nie jest przydatna do umówionego użytku, najemca może wyznaczyć wynajmującemu odpowiedni termin do wykonania napraw. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu najemca może dokonać koniecznych napraw na koszt wynajmującego.

Jeżeli rzecz najęta ma wady, które ograniczają jej przydatność do umówionego użytku, najemca może żądać odpowiedniego obniżenia czynszu za czas trwania wad. Jeżeli w chwili wydania najemcy rzecz miała wady, które uniemożliwiają przewidziane w umowie używanie rzeczy, albo jeżeli wady takie powstały później, a wynajmujący mimo otrzymanego zawiadomienia nie usunął ich w czasie odpowiednim, albo jeżeli wady usunąć się nie dadzą, najemca może wypowiedzieć najem bez zachowania terminów wypowiedzenia. Roszczenie o obniżenie czynszu z powodu wad rzeczy najętej, jak również uprawnienie do niezwłocznego wypowiedzenia najmu nie przysługuje najemcy, jeżeli w chwili zawarcia umowy wiedział o wadach.

Obowiązki najemcy

Najemca powinien przez czas trwania najmu używać rzeczy najętej w sposób w umowie określony, a gdy umowa nie określa sposobu używania – w sposób odpowiadający właściwościom i przeznaczeniu rzeczy. Jeżeli w czasie trwania najmu okaże się potrzeba napraw, które obciążają wynajmującego, najemca powinien zawiadomić go o tym niezwłocznie. Jeżeli najemca używa rzeczy w sposób sprzeczny z umową lub z przeznaczeniem rzeczy i mimo upomnienia nie przestaje jej używać w taki sposób albo gdy rzecz zaniedbuje do tego stopnia, że zostaje ona narażona na utratę lub uszkodzenie, wynajmujący może wypowiedzieć najem bez zachowania terminów wypowiedzenia.

Najemca obowiązany jest uiszczać czynsz w terminie umówionym. Jeżeli termin płatności czynszu nie jest w umowie określony, czynsz powinien być płacony z góry, a mianowicie: gdy najem ma trwać nie dłużej niż miesiąc – za cały czas najmu, a gdy najem ma trwać dłużej niż miesiąc albo gdy umowa była zawarta na czas nieoznaczony – miesięcznie, do dziesiątego dnia miesiąca. Jeżeli najemca dopuszcza się zwłoki z zapłatą czynszu co najmniej za dwa pełne okresy płatności, wynajmujący może najem wypowiedzieć bez zachowania terminów wypowiedzenia.

Jeżeli czas trwania najmu nie jest oznaczony, zarówno wynajmujący, jak i najemca mogą wypowiedzieć najem z zachowaniem terminów umownych, a w ich braku z zachowaniem terminów ustawowych. Ustawowe terminy wypowiedzenia najmu są następujące: gdy czynsz jest płatny w odstępach czasu dłuższych niż miesiąc, najem można wypowiedzieć najpóźniej na trzy miesiące naprzód na koniec kwartału kalendarzowego; gdy czynsz jest płatny miesięcznie – na miesiąc naprzód na koniec miesiąca kalendarzowego; gdy czynsz jest płatny w krótszych odstępach czasu – na trzy dni naprzód; gdy najem jest dzienny – na jeden dzień naprzód. Jeżeli czas trwania najmu jest oznaczony, zarówno wynajmujący, jak i najemca mogą wypowiedzieć najem w wypadkach określonych w umowie. Jeżeli po upływie terminu oznaczonego w umowie albo w wypowiedzeniu najemca używa nadal rzeczy za zgodą wynajmującego, poczytuje się w razie wątpliwości, że najem został przedłużony na czas nieoznaczony.

Po zakończeniu najmu najemca obowiązany jest zwrócić rzecz w stanie niepogorszonym; jednakże nie ponosi odpowiedzialności za zużycie rzeczy będące następstwem prawidłowego używania. W razie zbycia rzeczy najętej w czasie trwania najmu nabywca wstępuje w stosunek najmu na miejsce zbywcy; może jednak wypowiedzieć najem z zachowaniem ustawowych terminów wypowiedzenia. Powyższe uprawnienie do wypowiedzenia najmu nie przysługuje nabywcy, jeżeli umowa najmu była zawarta na czas oznaczony z zachowaniem formy pisemnej i z datą pewną, a rzecz została najemcy wydana. Jeżeli wskutek wypowiedzenia najmu przez nabywcę rzeczy najętej najemca jest zmuszony zwrócić rzecz wcześniej, aniżeli byłby zobowiązany według umowy najmu, może on żądać od zbywcy naprawienia szkody.

Umowa najmu sprzętu rolniczego

Umowa najmu sprzętu rolniczego – podobnie jak każda umowa, winna zawierać datę, oznaczenie jej stron, a także określać przedmiot i wzajemne prawa i obowiązki stron, zgodnie z wyżej przywołanymi regulacjami KC.

Poniżej przykładowy wzór umowy.

Karolina Kulig-Predko
radca prawny

UMOWA NAJMU

zawarta w dniu . . . r. w . . . pomiędzy:
. . . , zwanym dalej Wynajmującym,
a
. . . , zwanym dalej Najemcą.

§ 1

1. Wynajmujący oświadcza, że jest właścicielem:
a. …....., rok produkcji …....,
b. …....., rok produkcji ….....
2. Wynajmujący przekazuje, a Najemca przyjmuje do używania maszyny wymienione w pkt 1, z obowiązkiem zwrotu w stanie niepogorszonym ponad normalne zużycie.
3. Wynajmujący oświadcza, że maszyny wymienione w pkt 1 są w pełni sprawne i wolne od jakichkolwiek wad fizycznych oraz prawnych.
4. Szczegółowy opis i stan techniczny maszyn wymienionych w pkt 1 zawarty jest w protokole stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej umowy.
5. Wynajmujący oświadcza, a Najemca to potwierdza, że maszyny, będące przedmiotem umowy, są w dobrym stanie technicznym, przydatnym do umówionego użytku, bez żadnych wad.
6. Wydanie maszyn nastąpi w siedzibie Wynajmującego.
7. Podstawą wydania maszyn jest protokół zdawczo-odbiorczy sporządzony w siedzibie Wynajmującego. Protokół zdawczo-odbiorczy stanowi załącznik nr 2 do umowy (wydanie sprzętu).
8. Najemca oświadcza, że otrzymał i zapoznał się z instrukcją obsługi i bezpiecznego użytkowania oraz został przeszkolony w zakresie obsługi i bezpiecznego użytkowania najmowanych maszyn.

§ 2

1. Najemca zobowiązuje się płacić na rzecz Wynajmującego czynsz najmu w wysokości . . . (brutto/netto) za każdy dzień/ miesiąc trwania niniejszej umowy.
2. Czynsz najmu płatny będzie na rachunek Wynajmującego nr . . . w terminie . . . , na podstawie faktury VAT.

§ 3

1. W dniu zawarcia niniejszej umowy Najemca wpłacił Wynajmującemu kaucję w wysokości
. . .. (słownie: . ..) na poczet zabezpieczenia roszczeń Wynajmującego wynikających z umowy, w szczególności z tytułu pogorszenia rzeczy lub z tytułu zaległości w zapłacie czynszu, przysługujących mu w dniu zwrotu rzeczy.
2. Kaucja podlega zwrotowi w kwocie nominalnej w terminie . . . dni od dnia zwrotu rzeczy po wygaśnięciu najmu, z zastrzeżeniem potrąceń wynikających z roszczeń, o których mowa w pkt 1 powyżej.

§ 4

1. Do obowiązków Najemcy należy:
a) użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem i instrukcją obsługi,
b) zabezpieczenie przedmiotu umowy przed uszkodzeniem, kradzieżą oraz zniszczeniem,
c) niezwłoczne informowanie Wynajmującego o zaistniałych awariach, nie później niż w pierwszym dniu roboczym od jej wystąpienia,
d) niedokonywanie żadnych samodzielnych napraw bez wiedzy i zgody Wynajmującego,
e) nieoddawanie przedmiotu umowy osobie trzeciej do używania lub w podnajem,
f) utrzymywanie przedmiotu umowy w dobrym stanie,
g) pokrywanie z własnych środków kosztów materiałów eksploatacyjnych oraz napraw wynikłych na skutek niewłaściwej eksploatacji.
2. Od chwili odbioru przedmiotu umowy od Wynajmującego do momentu jego zwrotu Najemca ponosi odpowiedzialność za jego zaginięcie lub uszkodzenie.
3. Wszelkie naprawy przedmiotu umowy wynikłe z normalnego zużycia, na skutek prawidłowej eksploatacji, obciążają w całości Wynajmującego. W czasie naprawy Najemca nie będzie opłacał czynszu najmu. Czas najmu zostanie wydłużony o czas trwania naprawy.
4. Wszelkie naprawy sprzętu powstałe w wyniku nienależytej eksploatacji oraz z winy Najemcy, obciążają w całości Najemcę.
5. Wynajmujący zastrzega, że niezbędne naprawy mogą być dokonywane tylko za jego pośrednictwem i jego zgodą. W przypadku niedotrzymania tego warunku Najemca będzie odpowiadać za szkodę spowodowaną Wynajmującemu.

§ 5

1. Umowa zostaje zawarta na okres . . . /na czas nieoznaczony.
2. Po wygaśnięciu umowy Najemca obowiązany jest niezwłocznie zwrócić Wynajmującemu przedmiot umowy w stanie niepogorszonym, z zastrzeżeniem normalnego zużycia.
3. Stan rzeczy na dzień jej zwrotu Wynajmującemu zostanie opisany w protokole zdawczo-odbiorczym.

§ 6

1. W przypadku gdy umowa została zawarta na czas nieoznaczony, każda ze Stron może ją wypowiedzieć z zachowaniem . . . okresu wypowiedzenia.
2. W przypadku gdy umowa została zawarta na czas oznaczony, każda ze Stron może ją wypowiedzieć z zachowaniem okresu wypowiedzenia, o którym mowa w pkt 1 powyżej, z ważnych przyczyn. Za ważne przyczyny wypowiedzenia umowy strony uznają w szczególności: . . .

§ 7

Wynajmujący może wypowiedzieć umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia w sytuacji, gdy Najemca:
- zalega z zapłatą czynszu za jeden okres płatności powyżej . . . dni,
- oddał rzecz do używania osobie trzeciej bez wymaganej zgody Wynajmującego,
- dokonał w rzeczy zmian lub ulepszeń bez wymaganej zgody Wynajmującego.

§ 8

Zmiany umowy będą dokonywane w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 9

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej umowie zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego.
2. Ewentualne spory wynikające z wykonania niniejszej umowy będą rozstrzygane przez Sąd Rejonowy właściwy dla siedziby Wynajmującego/Najemcy.

§ 10

Umowa zostaje sporządzona w dwóch jednakowych egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

. . . .
Wynajmujący Najemca

DRODZY ROLNICY, ZACHĘCAMY DO SPORZĄDZENIA RACHUNKU WYNIKÓW, DLA SPRAWDZENIA SYTUACJI GOSPODARSTWA, JAKO PODSUMOWANIA MIJAJĄCEGO 2024ROKU

PRZYCHODY (W ZŁ)		
1. SPRZEDAZ PRODUKTÓW ROŚLINNYCH:		
A.	zboża	.....
B.	rzepak	.....
C.	buraki cukrowe	.....
D.	ziemniaki	.....
E.	owoce i warzywa	.....
F.	inne:.....	.....
RAZEM POZ.1		.....
2. SPRZEDAŻ INWENTARZA ŻYWEGO:		
A	bydło	.....
B.	trzoda chlewna	.....
C.	inne:.....	.....
RAZEM POZ.2		.....
3. SPRZEDAŻ PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH:		
A.	mleko	.....
B.	inne:.....	.....
C.	inne:.....	.....
RAZEM POZ.3		.....
4. SPOŻYCIE WŁASNE:		
A.	zboże	.....
B.	ziemniaki	.....
C.	mleko	.....
D.	bydło	.....
E.	trzoda chlewna	.....
F.	inne:.....	.....
RAZEM POZ. 4		.....
5. DOCHÓD ZA ODDANĄ W DZIERŻAWĘ ZIEMIĘ		.....
6. DOCHÓD ZA USŁUGI WYKONANE WŁASNYM SPRZĘTEM		.....
7. ODSZKODOWANIA I SUBWENCJE		.....
A.	produkcja roślinna	.....
B.	produkcja zwierzęca	.....
C.	inne, w tym płatności bezpośrednie	.....
RAZEM POZ. 7		.....
8. DOCHÓD Z PRACY POZA GOSPODARSTWEM		.....
9. INNE DOCHODY (DAROWIZNY ITP...)		.....
10. RAZEM DOCHODY (POZ. 1 : 9)		.....
11. NALEŻNOŚCI W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ NA POCZĄTEK ROKU		.....
12. NALEŻNOŚCI W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ NA KONIEC ROKU		.....
13. WPŁYWY (POZ. 10 + 12 - 11)		.....

KOSZTY (W ZŁ)		
14. PRODUKCJA ROŚLINNA:		
A	nawozy mineralne i wapno	.....
B.	nasiona i sadzeniaki	.....
C.	środki ochrony roslin	.....
D.	olej napędowy	.....
E.	smary i oleje	.....
F.	usługi rolnicze	.....
G.	opłata pracowników sezonowych	.....
H.	inne:.....	.....
RAZEM POZ. 14		.....
15. PRODUKCJA ZWIERZĘCA:		
A.	a. zakup inwentarza żywego	.....
B.	zakup pasz	.....
C.	dodatki mineralne i witaminowe	.....
D.	usługi weterynaryjne i inseminacyjne	.....
E.	środki dezynfekacyjne i czystości	.....
F.	inne:.....	.....
RAZEM POZ. 15		.....
16. KOSZTY OGÓLNOGOSPODARCZE:		
A.	podatek rolny	.....
B.	opłata dzierżawy	.....
C.	ubezpieczenia	.....
D.	podatek drogowy	.....
E.	fundusz emerytalny	.....
F.	składka na spółkę wodną	.....
G.	opłata lesna i inne	.....
H.	remonty bieżące	.....
I.	energia elektryczna	.....
J.	opał	.....
K.	odsetki bankowe - bez kredytu	.....
L.	opłata pracowników zatrudnionych na stałe	.....
M.	darowizny przekazane innym	.....
N.	inne:.....	.....
O.	inne:.....	.....
P.	inne:.....	.....
RAZEM POZ. 16		.....
17. RAZEM KOSZTY (POZ. 14 : 16)		.....
18. ZOBOWIĄZANIA W DZIAŁALNOŚCI NA POCZĄTEK ROKU		.....
19. ZOBOWIĄZANIA W DZIAŁALNOŚCI NA KONIEC ROKU		.....
20. WYDATKI (POZ.17+19-18)		.....

21. NADWYŻKA FUNDUSZY UZYSKANA Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (POZ. 13 - 20)			.....
22. WARTOŚĆ ZAPASÓW, INWENARZA ŻYWEGO I PRODUKCJI ROSLINNEJ W TOKU NA POCZĄTKU OKRESU			.....
23. WARTOŚĆ ZAPASÓW, INWENARZA ŻYWEGO I PRODUKCJI ROSLINNEJ W TOKU NA KONIEC OKRESU			.....
24. DOCHÓD GOSPODARSTWA ROLN. BRUTTO / PRZED ODJĘCIEM AMORTYZACJI / (POZ. 21 + 23 - 22)			.....
25. AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	WARTOŚĆ	%	.....
A. Budynki	.....	2.5	.....
B. Budowle	.....	4	.....
C. Środki transportu, maszyny i urządzenia	.....	10	.....
RAZEM POZ. 25			.....
26. DOCHÓD GOSPODARSTWA ROLNICZEGO NETTO BEZ DOPŁAT (POZ. 24 - 25)			.....

Harmonogram trwających i planowanych naborów wniosków

Lp.	Kod interwencji	Nazwa interwencji	Orientacyjny termin rozpoczęcia naboru	Orientacyjny termin zakończenia naboru	Instytucja prowadząca nabór
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027					
I.10.1.1 - I.11 Inwestycje i rozwój gospodarstw					
1.	I.10.1.1	Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje) obszary B,C	21 listopada 2024	30 grudnia 2024	ARiMR
2.	I.10.1.2	Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (Instrumenty finansowe)	1 marca 2024	nabór ciągły	
3.	I.10.6.2	Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) – w gospodarstwie	1 marca 2024	nabór ciągły	
4.	I.10.7.2	Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (Instrumenty finansowe) – poza gospodarstwem	1 marca 2024	nabór ciągły	
5.	I.10.8	Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowych – nabory ogłaszane przez SW**	19 sierpnia 2024	nabór ciągły	
I.12.1 Zarządzanie ryzykiem					
6.	I.12.1	Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich	18 grudnia 2024	18 stycznia 2025	ARiMR
I.13.1-I.13.4. Współpraca, rozwój lokalny					
7.	I.13.1	Zarządzanie LSR – nabory ogłaszane przez SW**	15 marca 2024	–	ARiMR
8.	I.13.1	Wdrażanie LSR – nabory ogłaszane przez SW i LGD**	20 września 2024	–	
9.	I.13.2	Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych	19 listopada 2024	30 grudnia 2024	
10.	I.13.2	Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych	3 grudnia 2024	30 stycznia 2025	ARiMR
Pomoc Techniczna					
11.	Schemat II	Płatność do ekoschematu – grunty wyłączone z produkcji	10 października 2024	30 grudnia 2024	ARiMR
Krajowy Plan Odbudowy					
12.	B1.1.2	Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, część dotycząca budynków jednorodzinnych	15 maja 2020	30 czerwca 2026	WFOŚiGW

* Dla interwencji II filara WPR zastosowano kurs EBC 4,3355 PLN/EURO z dnia 28 grudnia 2023 r., natomiast dla płatności obszarowych kurs 4,4500 PLN – zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.

** Termin informacyjny wskazujący na gotowość po stronie czynności leżących w kompetencjach ARiMR. Nabory wniosków ogłaszane są przez Samorządy Województw.

*** informacje na dzień 13.11.2024 r.

Dorota Tylicka
Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym

Zmiana przepisów w sprawie zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD, STRATEGIA „OD POLA DO STOŁU" ORAZ STRATEGIA NA RZECZ BIORÓŻNORODNOŚCI WDROŻYŁY CELE ŚRODOWISKOWE I KLIMATYCZNE DLA SEKTORA ROLNEGO. MAJĄ ONE PRZYCZYNIĆ SIĘ DO OSIĄGNIĘCIA UNIJNEGO CELU NEUTRALNOŚCI KLIMATYCZNEJ DO 2050 ROKU ORAZ ZMIENIĆ OBECNY UNIJNY SYSTEM ŻYWNOŚCIOWY W MODEL ZRÓWNOWAŻONY. ANALIZA I ROZWÓJ WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ (WPR) ORAZ UNIJNEGO SEKTORA ROLNEGO WYMAGAJĄ DOSTĘPU DO OBIEKTYWNYCH, AKTUALNYCH I ISTOTNYCH INFORMACJI NA TEMAT WYNIKÓW I POZIOMU ZRÓWNOWAŻENIA GOSPODARSTW W UNII EUROPEJSKIEJ. W ZWIĄZKU Z TYM KOMISJA EUROPEJSKA WSKAZAŁA NA KONIECZNOŚĆ DOSKONALENIA PROCESU ZBIERANIA DANYCH NA POZIOMIE GOSPODARSTW ROLNYCH.

Dotychczas zbierano dane gospodarcze za pośrednictwem Sieci Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych – FADN (Farm Accountancy Data Network). Europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (FADN) został formalne utworzony w 1965 r. na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 79/65/EEC z dnia 15 czerwca 1965 r. Następnie był on rozbudowywany etapowo w miarę poszerzania Unii Europejskiej.

Podstawowe cele Polskiego FADN

- dostarczanie danych rachunkowych z reprezentatywnej próby gospodarstw rolnych do Sieci Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – FADN;
- określanie rocznych dochodów wytworzonych w gospodarstwach rolnych;
- wykonywanie analiz ekonomicznych dla różnych grup gospodarstw rolnych oraz ocena sytuacji w rolnictwie i na rynkach rolnych.

Przekształcenie FADN w FSDN

Obecnie wszystkie kraje członkowskie, działając na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2674 (Dziennik Urzędowy UE 29 listopada 2023 r.), są na etapie przekształcenia FADN w Sieć Danych Dotyczących Poziomu Zrównoważenia Gospodarstw Rolnych – FSDN (Farm Sustainability Data Network). Inicjatywa FSDN poszerzy zakres gromadzonych danych o wzmocniony wymiar gospodarczy oraz dane środowiskowe i społeczne. Informacje mają być zbierane od 2025 roku. Gromadzenie dodatkowych danych będzie pomocne w monitorowaniu i ewaluacji celów Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i Europejskiego Zielonego Ładu oraz Strategii „Od pola do stołu" i Strategii na rzecz bioróżnorodności.

Obowiązki krajów członkowskich i rola Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Przepisy Unii Europejskiej nakładają krajom członkowskim obowiązek przekazywania Komisji Europejskiej danych rachunkowych z gospodarstw rolnych. Zakładają również, że Agencją Łącznikową (wykonującą zadania państwa członkowskiego w zakresie FSDN) będzie Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.

Zadania Agencji Łącznikowej FADN/FSDN

Agencja Łącznikowa FADN/FSDN realizuje szereg zadań. Jednym z najistotniejszych jest sporządzenie planu wyboru gospodarstw przekazujących dane. Zbierane dane będą wykorzystywane do sporządzania w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB w Warszawie (IERiGŻ – PIB) zestawień tabelarycznych oraz szeregu analiz sytuacji ekonomiczno-produkcyjnych różnych grup gospodarstw rolnych. Posłużą również do analiz uwzględniających nowe środowiskowo-społeczne zmienne, a także do oceny wpływu WPR na środowisko.

Procedura zbierania danych i dobrowolność uczestnictwa

Dane FSDN dla IERiGŻ – PIB (podobnie jak dotychczas w przypadku FADN) będą zbierane za pośrednictwem biur rachunkowych. Funkcję biur rachunkowych na szczeblu wojewódzkim pełnią Ośrodki Doradztwa Rolniczego. W FSDN nadal będzie obowiązywała reguła o dobrowolnym uczestnictwie rolników w systemie.

Elżbieta Fąferko
Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym

Źródło:

https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzienniki-UE/rozporzadzenie-2023-2674-w-sprawie-zmiany-rozporzadzenia-rady-we-nr-1217-72231442

https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2023/11/13/council-adopts-farm-sustainability-data-network-regulation/

https://fadn.pl/organizacja/polski-fadn/organizacja-polskiego-fadn/

„Płatności bezpośrednie"

30 WRZEŚNIA 2024 R. EUROPEJSKI BANK CENTRALNY OPUBLIKOWAŁ KURS WYMIANY WALUT, WEDŁUG KTÓREGO BĘDĄ PRZELICZANE DOPŁATY BEZPOŚREDNIE ORAZ PRZEJŚCIOWE WSPARCIE KRAJOWE ZA 2024 R. KURS WYNOSI 4,2788 ZŁ ZA 1 EUR. CAŁKOWITA PULA ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE I PWK ZA 2024 R. WYNOSI OK. 15,75 MLD ZŁOTYCH.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi został opracowany projekt rozporządzeń określających stawki poszczególnych płatności bezpośrednich podstawowych oraz ekoschematów obszarowych (bez Dobrostanu).

Stawki podstawowych płatności bezpośrednich

Rodzaj płatności	Projektowana wysokość stawki za 2024 r.	Jednostka
Podstawowe wsparcie dochodów	483,2	zł/ha
Płatność redystrybucyjna	168,79	zł/ha
Płatność dla młodych rolników	256,55	zł/ha
Płatność do bydła	320,35	zł/szt.
Płatność do krów	409,86	zł/szt.
Płatność do owiec	109,4	zł/szt.
Płatność do kóz	47,83	zł/szt.
Płatność do roślin strączkowych na nasiona	794,08	zł/ha
Płatność do roślin pastewnych	430,18	zł/ha
Płatność do chmielu	1Ê852,03	zł/ha
Płatność do ziemniaków skrobiowych	1Ê580,89	zł/ha
Płatność do buraków cukrowych	1Ê253,34	zł/ha
Płatność do pomidorów	2Ê097,56	zł/ha
Płatność do truskawek	1Ê154,20	zł/ha
Płatność do lnu	431,98	zł/ha
Płatność do konopi włóknistych	125,32	zł/ha
Płatność niezwiązana do tytoniu – grupa Virginia	2,52	zł/kg
Płatność niezwiązana do tytoniu – grupa pozostałe	2,52	zł/kg
Uzupełniająca płatność podstawowa	63,22	zł/ha

Stawki za ekoschematy obszarowe

Po uwzględnieniu liczby punktów uzyskiwanych za realizację danej praktyki w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi, jak również współczynnika zmiany liczby punktów, którego określenie było konieczne w związku z dużym zainteresowaniem rolników niektórymi praktykami, stawki ekoschematów obszarowych zostały określone w następującej wysokości:

Płatności w ramach ekoschematów obszarowych:		Projektowana wysokość stawki za 2024 r. zł/ha
Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi	Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt	432,05
	Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe	432,05
	Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia - wariant podstawowy	86,41
	Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant z wapnowaniem	259,23
	Zróżnicowana struktura upraw	223,18
	Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji	172,82
	Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo	259,23
	Uproszczone systemy uprawy	249,5
	Wymieszanie słomy z glebą	134,6
Obszary z roślinami miododajnymi		891,32
Integrowana Produkcja Roślin		810,96
Biologiczna ochrona upraw		297,61
Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych		242,86
Grunty wyłączone z produkcji		418,89

Magdalena Łupak
PZDR K. Koźle

DODATEK CENOWY OPRACOWANY PRZEZ DZIAŁ EKONOMIKI I ZARZĄDZANIA GOSPODARSTWEM ROLNYM. INFORMACJE POZYSKANE PRZEZ SPECJALISTÓW OODR W DN. 4-14.11.2024 R.

CENY ŻYWCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	CENA	KĘDZIERZYN-KOŹLE	NYSA	KLUCZBORK
Żywiec wp. I kl.	zł/kg	7,90	6,20 - 7,50	6,48
Żywiec wp. II kl.	zł/kg	7,25	6,00	6,26
Maciory	zł/kg	4,00	5,00	4,32
Żywiec wołowy	zł/kg	11,41	9,50 - 13,00	10,80- 13,50
Jałówki	zł/kg	10,90	10,00 - 13,00	10,80- 13,50
Krowy I kl.	zł/kg	11,00	6,00 - 9,50	10,30
Krowy II kl.	zł/kg	8,30	9,00 - 11,00	10,00
Prosięta	para	720,00	500,00 - 720,00	540,00

CENY USŁUG ROLNICZYCH

RODZAJ USŁUGI	ŚREDNIE CENY RYNKOWE POWIAT NYSKI
Orka głęboka	220,00 - 250,00 zł/ha
Kultywacja	150,00 - 170,00 zł/ha
Bronowanie	120,00- 140,00 zł/ha
Agregat uprawowy	180,00 - 240,00 zł/ha
Siew siewnikiem zbożowym	150,00 - 180,00 zł/ha
Opryskiwacz zawieszany	80,00 - 100,00 zł/ha
Kombajn zbożowy	450,00 - 600,00 zł/ha
Kombajn ziemniaczany	1000,00 - 1200,00 zł/ha
Ciągnik z przyczepą	150 zł/godz
Ciągnik z 2 przyczepami	200 zl/godz

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

Lp.	Rodzaj	Nazwa	BIOCHEM KIETRZ ODDZ. W BIAŁEJ		AGRA NOWA NYSA		GACH-AGRO sp. z o.o. MECHNICA	
			Najczęściej kupowana objętość/waga opakowania	Cena opakowania	Najczęściej kupowana objętość/waga opakowania	Cena opakowania	Najczęściej kupowana objętość/ waga opakowania	Cena opakowania
	1	2	3	4	3	4	3	4
1.	Herbicydy	Chwastox Turbo 340 SL			5 l	170	1 l	44
2.		Agil-S 100 EC					1 l	118
3.		Agrosar 360 SL			5 l	99	1 l	45
4.		Goal 480 SC						
5.		Huzar Active Plus			5 l	820	1 l	189
6.		Lancet Plus 125 WG	1 kg	810	1 kg	616	1 kg	790
7.		Lentagran 45 WP						
8.		Metazanex 500 SC			5 l	340	1 l	80
9.		Mustang Forte 195 SE			1 l	72	5 l	799
10.		Roundup 360 Plus	5 l	105	5 l	145	1 l	75
11.		Sencor Liquid 600 SC			0,25 l	71	1 l	227
12.		Stomp Aqua 455 CS			1 l	95		
1.	Fungicydy	Orius Extra 250 EW	5 l	200	1 l	49	1 l	85
2.		Amistar 250 S.C.					1 l	185
3.		Boogie Xpro 400 EC						
4.		Caryx 240 SL	5 l	922	1 l	160	1 l	185
5.		Delan 700 WG						
6.		Merpan 80 WDG						
7.		Miedzian Extra 350 SC						
8.		Propulse 250 SE					5 l	1338
9.		Score 250 EC						
10.		Signum 33 WG						
11.		Zato 50 WG						
1.	Insektycydy	Coragen 200 SC	50 ml	80	50 ml	78	50 ml	94
2.		Cyperkill Max 500 EC	1 l	262	0,5 l	140	0,5 l	135
3.		Inazuma 130 WG	1 kg	274	1 kg	269	0,25 kg	89
4.		Karate Zeon 050 CS	1 l	171			1 l	159
5.		Mospilan 20 SP			200 g	54	125 g	68
6.		Ortus 05 SC						
7.		Teppeki 50 WG						
8.		Vertigo 018 EC						

ZIELONY RYNEK				
LP	WYSZCZE-GÓLNIENIE	CENA	HALA	SKLEP
BRZEG				
1.	Buraczki czerwone	zł/kg	3,50	3,00
2.	Cekula	zł/kg	4,00	3,99
3.	Kalafior	zł/szt.	9,00	5,99
4.	Kapusta biała	zł/kg/szt.	4,50 kg	3,50 kg
5.	Ogórki	zł/kg	9,50	5,99 - 6,99
6.	Pieczarki	zł/kg	11,00	9,99
7.	Pomidory	zł/kg	12,00 - 15,00	10,00 - 12,50
8.	Ziemniaki	zł/kg	2,50 - 3,5	2,00 - 3,00
9.	Jabłka	zł/kg	6,50	4,99 - 6,99
OPOLE				
1.	Buraczki czerwone	zł/kg	4,50	2,29
2.	Cekula	zł/kg	5,50	4,99
3.	Kalafior	zł/szt.	8,99	5,99
4.	Kapusta biała	zł/kg/szt.	4,00	2,69
5.	Ogórki	zł/kg	9,00	4,99
6.	Pieczarki	zł/kg	12,00	10,00
7.	Pomidory	zł/kg	15,00	10,99
8.	Ziemniaki	zł/kg	3,50	3,00
9.	Jabłka	zł/kg	5,50	4,49
KĘDZIERZYN-KOŹLE				
1.	Buraczki czerwone	zł/kg	3,50	3,14
2.	Cekula	zł/kg	4,00	3,99
3.	Kalafior	zł/szt.	10,00	8,99
4.	Kapusta biała	zł/kg/szt.	2,80 kg	3,49
5.	Ogórki	zł/kg	12,00	10,99
6.	Pieczarki	zł/kg	14,00	13,98
7.	Pomidory	zł/kg	14,00	13,49
8.	Ziemniaki	zł/kg	2,50	2,49
9.	Jabłka	zł/kg	5,00	4,49
NYSA				
1.	Buraczki czerwone	zł/kg	3,00 - 3,50	2,99
2.	Cekula	zł/kg	4,00	3,99
3.	Kalafior	zł/szt.	6,00 - 7,00	6,00 - 8,00
4.	Kapusta biała	zł/kg/szt.	8,00/szt.	3,50/kg
5.	Ogórki	zł/kg		10,99
6.	Pieczarki	zł/kg		15,00 - 18,00
7.	Pomidory	zł/kg	10,99	13,99
8.	Ziemniaki	zł/kg	2,50 - 3,00	2,50
9.	Jabłka	zł/kg	4,00 - 4,50	4,50
STRZELCE OPOLSKIE				
1.	Buraczki czerwone	zł/kg	4,00	3,50
2.	Cekula	zł/kg	3,50 - 4,50	4,59
3.	Kalafior	zł/szt.	8,00 szt	7,00
4.	Kapusta biała	zł/kg/szt.	3,50 szt	4,50 - 5,00
5.	Ogórki	zł/kg	7,50	6,50
6.	Pieczarki	zł/kg	10,00	9,50
7.	Pomidory	zł/kg	7,50	6,50
8.	Ziemniaki	zł/kg	3,00	2,50
9.	Jabłka	zł/kg	6,50 - 7,00	6,00 - 9,50

NAZWA NAWOZU	j.m.	BIOCHEM KIETRZ ODDZ. W BIAŁEJ	GACH-AGRO sp. z o.o. MECHNICA	AGRA NOWA NYSA	KRIS-ROL WYSOKA ZALESIE ŚL.
AZOTOWE					
Mocznik : PULREA 46% N PULGRAN 46% N	dt dt			205	
PULGRAN S 33N+31SO3	dt				
Pulsar 20N+24S	dt			133	
RSM 28% N			137	132	
RSM 30% N	dt				
RSM 32% N	dt	143	153	138	
RSM S 26% N + 3% S	dt				
Saletra amonowa PULAN 34,4% N	dt	163		153	
Saletra amonowa : ZAKSAN 32% N ZAKSAN 33,5% N	dt dt		160 168	152	160
SALETROSAN PLUS 26% N + 13% S	dt	157	163	151	
Saletra wapniowa 15N+26CaO	dt			220	
Polifoska 21 N(S) 21(14)	dt				
SALMAG 27% N + (3%CaO + 4%MgO)	dt			137	
FOSFOROWE					
SUPER FOS DAR Superfosfat wzbog. 40% P+10Ca+5S	dt	256		325	
Superfosfat granul. 19P (16CaO-28S)	dt				
POTASOWE					
Korn - Kali 40% K2O+6Mg+4 Na+12,5% S	dt	152	155		
Siarczan potasu 50% K	dt			328	
Sól Potasowa 60% K	dt	170		189	
WIELOSKŁADNIKOWE					
Agrafoska PK 20-30	dt				
Agrafoska PK 24-24	dt				
Amofoska 4:12:12	dt				
Amofoska 4:12:20	dt				
Amofoska 4:16:18	dt	190		189	
Amofoska Corn NPK 4-10-22	dt				
Fosforan amonu POLIDAP N-P(18:46)	dt				
Holist Agro PK 15-30+10CaO+10SO3	dt	225		220	
Kizeryt 50% SO + 25% MgO	dt	139	160		
Polifoska 6:20:30+S	dt	265	273	274	
Polifoska N 21-4-35					
Polifoska 8:24:24+S	dt		280	291	
Polifoska Krzem 6-12-34+10S+1Si	dt				
Polifoska Tytan 6-25-25+5S+0,5Fe+0,05Zn+0,5Ti	dt				
Polidap NP(S)18-46(5)	dt				
Siarczan magnezu gran. MgS 21-30 posypowy	dt				
WAPNIOWE					
Wapno tlenkowe OXYFERTIL CaO 90%	dt	86			
Wapno OXYFERTIL CaO+MgO 75%/25%	dt				
Wapno gran. CaCO3 93%/CaO 50%	dt		65		
Wapno tlenkowe Polcalc CaO 55%	dt				
Wapno Supermag CaCO3 55% MgO 42%	dt				
Wapno gran. Nordkalk 50%CaO	dt				
Kreda gran.. 50% CaO	dt	45			

30 lat
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność

O WSPARCIE NA INWESTYCJE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH ZWIĘKSZAJĄCE KONKURENCYJNOŚĆ BĘDZIE SIĘ MOŻNA UBIEGAĆ DO 30 GRUDNIA 2024 R. POMOC MA OBEJMOWAĆ OBSZARY B I C. NABÓR, JAK WSZYSTKIE REALIZOWANE W RAMACH PLANU STRATEGICZNEGO DLA WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ NA LATA 2023-2027, BĘDZIE PROWADZONY ZA POŚREDNICTWEM PLATFORMY USŁUG ELEKTRONICZNYCH ARIMR, INFORMUJE TOMASZ WICIAK – DYREKTOR OPOLSKIEGO ODDZIAŁU REGIONALNEGO ARIMR.

Tomasz Wiciak – Dyrektor Opolskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Dofinansowaniem objęte są przedsięwzięcia dotyczące produkcji ekologicznej (obszar B) i bezpiecznego dla konsumenta i efektywnego przedłużania trwałości produktów, ich przechowywania oraz lepszego przygotowania do sprzedaży, również bezpośredniej (obszar C).

Beneficjentami wsparcia mogą być posiadacze użytków rolnych o powierzchni nie większej niż 300 ha. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa należącego do ubiegającego się o wsparcie w roku wyjściowym musi się mieścić w przedziale od 25 do 250 tys. euro. Pod uwagę będzie brany również roczny przychód ze sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych metodami ekologicznymi – w przypadku obszaru B powinno to być minimum 45 tys. zł, a jeśli chodzi o obszar C co najmniej 75 tys. zł.

Rolnicy zajmujący się produkcją ekologiczną mogą zaplanować m.in. budowę lub modernizację budynków, stworzenie wybiegów czy pastwisk dla zwierząt oraz zakup lub leasing nowego sprzętu. Natomiast w ramach obszaru C pomoc przyznawana będzie albo na budowę i modernizację budynków, albo zakup nowego sprzętu do przygotowywania, przechowywania, czyszczenia, sortowania, kalibrowania i konfekcjonowania produktów rolnych.

Maksymalna kwota pomocy na jednego rolnika i gospodarstwo w trakcie realizacji PS WPR 2023-2027 w każdym z obszarów to 1,3 mln zł. Przy czym w przypadku obszaru B jeden milion zł można otrzymać na inwestycje realizowane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii np. w budowle służące do produkcji ekologicznej, w zapewnienie wybiegów oraz pastwisk dla zwierząt, czy w budowę lub modernizację budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania. Natomiast 300 tys. zł można otrzymać na inne inwestycje, które będą związane z produkcją ekologiczną. Z kolei w obszarze C jeden milion zł może być wykorzystany na przedsięwzięcia polegających na budowie lub modernizacji budynków do przechowywania owoców lub warzyw z zastosowaniem odpowiednich technologii przechowywania, a 300 tys. zł na inne operacje związane z tym obszarem.

Dofinansowanie ma formę refundacji. W przypadku przedsięwzięć dotyczących produkcji ekologicznej można liczyć na zwrot nawet 65 proc. poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Natomiast jeśli chodzi o przedsięwzięcia związane z przedłużaniem trwałości, przechowywaniem i przygotowywaniem do sprzedaży produktów (obszar C) poziom refundacji zależy od tego, czy ubiegający się o wsparcie jest tzw. młodym rolnikiem. W związku z czym, jeśli nie ukończyło się 41. roku życia, można otrzymać zwrot do 65 proc. wydatków. Natomiast standardowo dla obszaru C poziom dofinasowania wynosi maksymalnie 45 proc.

Wnioski za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR będą przyjmowane do 30 grudnia 2024 r.

Opolski Oddział Regionalny ARiMR

Wsparcie na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

OD 22 LISTOPADA DO 30 GRUDNIA 2024 R. ROLNICY, KTÓRZY PONIEŚLI STRATY SPOWODOWANE PRZEZ POWÓDŹ, BĘDĄ MOGLI SKŁADAĆ WNIOSKI O PRZYZNANIE POMOCY. WSPARCIE DOTYCZY INWESTYCJI ODTWARZAJĄCYCH POTENCJAŁ PRODUKCYJNY GOSPODARSTW. JEST TO POMOC FINANSOWANA Z BUDŻETU PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014-2020, INFORMUJE TOMASZ WICIAK - DYREKTOR OPOLSKIEGO ODDZIAŁU REGIONALNEGO ARIMR.

Warunki i tryb przyznawania pomocy, w tym szczegółowe informacje o prawach i obowiązkach beneficjentów, określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej" w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 280 ze zm.), zwane dalej: „rozporządzeniem".

Wsparciem mogą zostać objęte gospodarstwa, w których wystąpiły szkody spowodowane wyłącznie przez powódź, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477), która miała miejsce we wrześniu 2024 r. w południowo-zachodniej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i szkody te, oszacowane przez komisję powołaną przez właściwego wojewodę:

- wynoszą co najmniej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie – wyłącznie w uprawach rolnych lub zwierzętach gospodarskich w rozumieniu ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36),
- dotyczą składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem.

Maksymalna kwota wsparcia, jaką może otrzymać rolnik na „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej" w całym okresie realizacji PROW 2014-2020, wynosi do 300 tys. zł na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo, z tym że nie może przekroczyć ona poziomu 80% kosztów kwalifikowalnych.

Formularz wniosku o przyznanie pomocy oraz formularze niektórych załączników do wniosku wraz z Instrukcjami ich wypełniania udostępnione są na stronie internetowej ARiMR www.gov.pl/web/arimr.

Wniosek składa się osobiście lub przez upoważnioną osobę:

- w Oddziale Regionalnym ARiMR właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji, lub
- za pośrednictwem Biura Powiatowego ARiMR, znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej Oddziału Regionalnego właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji, lub
- przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 ze zm.) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej.

Wniosek o przyznanie pomocy wraz z załączoną do wniosku dokumentacją może być złożony również w postaci elektronicznej zgodnie z trybem określonym w art. 42b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2298), który przewiduje możliwość złożenia do Agencji wniosku o przyznanie pomocy oraz innych dokumentów w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045).

Poza przewidzianą powyżej postacią elektroniczną wniosku o przyznanie pomocy składanego wraz z załączonymi dokumentami na adres do doręczeń elektronicznych może on również zostać złożony w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą w rozumieniu art. 3 pkt. 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557) – ePUAP.

W przypadku postaci elektronicznej oraz formy dokumentu elektronicznego obowiązuje właściwość miejscowa Oddziału Regionalnego ustalona ze względu miejsce realizacji operacji.

Pomoc jest przyznawana według kolejności wpływu do ARiMR wniosków o przyznanie pomocy spełniających wymagania określone w § 9 rozporządzenia.

Opolski Oddział Regionalny ARiMR

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

ARiMR

ZDROWYCH, SPOKOJNYCH I PEŁNYCH RADOŚCI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA, WIELU WSPANIAŁYCH CHWIL SPĘDZONYCH W GRONIE NAJBLIŻSZYCH ORAZ WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI W NOWYM ROKU ŻYCZY

Tomasz Wiciak
Dyrektor
Opolskiego Oddziału Regionalnego
ARiMR
wraz z Pracownikami

Szanowne Rolniczki!

Szanowni Rolnicy!

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku, składam najserdeczniejsze życzenia. Niech te Święta będą pełne spokoju, radości i wytchnienia po ciężkiej pracy w gospodarstwach rolnych.

Niech w Waszych domach zagości ciepło rodzinne, a Nowy Rok przyniesie obfite plony, pomyślność w codziennych trudach i spełnienie marzeń. Życzę zdrowia, sił do podejmowania nowych wyzwań oraz szczęścia w każdej chwili Waszego życia! Niech Wasza praca, pełna pasji i oddania na rzecz bezpieczeństwa żywieniowego naszego kraju zostanie doceniona i przynosi satysfakcję.

W nowym 2025 roku zadbajcie także o zdrowie własne jak również całej rodziny. Pracujcie bezpiecznie!

Pamiętajcie: „Bezpiecznie na wsi mamy, bo o zdrowie dbamy".

Wesołych Świąt i pomyślności w Nowym Roku!

Bożena Dubas
Dyrektor PR KRUS w Opolu

"Środki ochrony indywidualnej"

ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ TO WSZELKIE ŚRODKI NOSZONE LUB TRZYMANE PRZEZ ROLNIKA W CELU JEGO OCHRONY PRZED JEDNYM LUB WIĘKSZĄ LICZBĄ ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĘPOWANIEM NIEBEZPIECZNYCH LUB SZKODLIWYCH CZYNNIKÓW W ŚRODOWISKU PRACY, W TYM RÓWNIEŻ WSZELKIE AKCESORIA I DODATKI PRZEZNACZONE DO TEGO CELU. W SPRZEDAŻY DOSTĘPNY JEST SZEROKI ASORTYMENT ŚRODKÓW, KTÓRE MOŻNA DOSTOSOWAĆ DO RODZAJU WYKONYWANEJ PRACY.

Rodzaje środków ochrony indywidualnej stosowanych w rolnictwie:

- Odzież robocza

W polu i obejściu należy zawsze pracować w odzieży roboczej, która używana jest do zastąpienia odzieży osobistej. Ubrania robocze przeznaczone są do wykonywania pracy, przy której rolnik może się zabrudzić substancjami nieszkodliwymi dla zdrowia i życia. Odzież powinna być wygodna i przylegająca do ciała, zawierać obcisłe zakończenia rękawów i nogawek, aby zapobiec np. pochwyceniu przez ruchome części pracującej maszyny. Dobrze, jeśli w spodnie wszyte są wkładki nieprzemakalne, a na kurtce znajdują się elementy odblaskowe. Po zakończeniu pracy należy przebrać się w czystą odzież domową, aby uniknąć wielu chorób, np. alergicznych, czy odzwierzęcych.

- Odzież ochronna

Odzież ochronna wg przepisów BHP, jest środkiem ochrony indywidualnej. Służy do zakrycia odzieży osobistej lub całkowicie ją zastępuje. W przeciwieństwie do odzieży roboczej, która głównie chroni rolnika przed zabrudzeniem, odzież ochronna chroni przed zagrożeniem zdrowia lub życia. Wśród zagrożeń tych wyróżniamy m.in. zagrożenia mechaniczne, chemiczne, termiczne, biologiczne oraz czynniki atmosferyczne. Bardzo ważne jest, aby odzież ochronna miała odpowiednie certyfikaty potwierdzajcie spełnienie normy odpowiadającej każdemu z zagrożeń, z którymi rolnik ma do czynienia. Wśród odzieży ochronnej wyróżnić można m.in. odzież ostrzegawczą – z pasami odblaskowymi, chroniącą przed promieniowaniem jonizującym i elektromagnetycznym, przed czynnikami chemicznymi, biologicznymi, uszkodzeniami mechanicznymi, termicznymi (niskimi i wysokimi temperaturami), chroniąca przed porażeniem prądem, przed pyłami, odporną na warunki atmosferyczne.

- Obuwie ochronne i rękawice

Buty z wysoką cholewą, wzmocnionymi noskami, z antypoślizgową podeszwą i wkładką antyprzecięciową oraz rękawice chronią przed skaleczeniem, przebiciem, oparzeniem lub zimnem. Rękawice powinny być dostosowane do rodzaju wykonywanej pracy. Pamiętajmy o niezakładaniu rękawic przy pracy z pilarkami tarczowymi, heblarkami, szlifierkami ponieważ istnieje ryzyko pochwycenia przez wirujące części.

- Ochrona głowy, oczu i słuchu

Kask ochronny należy nosić podczas prac na wysokości oraz remontowo-budowlanych. Do prac z użyciem młotka, piły tarczowej, siekiery przecinaka lub szlifierki zakładajmy okulary ochronne – chronią one przed przedostaniem się kurzu, odprysków metalu lub drewna. Ochronniki słuchu stosujmy, aby zabezpieczyć się przed nadmiernym hałasem podczas pracy z maszynami i pojazdami.

Rolniku Pamiętaj!

Środki ochrony indywidualnej chronią nasze zdrowie i życie. Zabiegaj wypadkom przy pracy rolniczej poprzez codzienne ich stosowanie!

Opracowanie:
Materiały informacyjne KRUS

Roksana Bernaś
Specjalista w OR KRUS w Opolu

Portal dla Rolników eKRUS

PORTAL DLA ROLNIKÓW EKRUS TO SYSTEM INFORMATYCZNY KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO. PRZEZNACZONY JEST DLA ROLNIKÓW, ICH MAŁŻONKÓW I DOMOWNIKÓW PODLEGAJĄCYCH UBEZPIECZENIU SPOŁECZNEMU LUB UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU ORAZ CZŁONKÓW ICH RODZIN ZGŁOSZONYCH DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO W KRUS. UMOŻLIWIA ZAŁATWIENIE WIELU SPRAW ONLINE, BEZ KONIECZNOŚCI WIZYTY W URZĘDZIE.

Korzystanie z eKRUS jest dobrowolne i całkowicie bezpłatne

Bez rejestracji, uzyskujesz dostęp do treści ogólnodostępnej, dotyczącej podstawowych informacji o ubezpieczeniu społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnym oraz o świadczeniach przysługujących z tytułu ubezpieczenia.

Co może rolnik zarejestrowany na eKRUS?

- Uzyskać dostęp do informacji o okresach ubezpieczenia, wykazach składek ubezpieczeniowych, terminach i historii płatności, a także o okresach podlegania ubezpieczeniu pomocników rolnika oraz ich składkach.
- Opłacić online składki oraz zadłużenia z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz składki i zadłużenia za pomocników rolnika.
- Wypełniać i wysyłać elektroniczne wnioski, takie jak: wniosek o zasiłek macierzyński, o jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego wypadkiem przy pracy rolniczej, zgłoszenie wypadku, oświadczenie dotyczące działalności gospodarczej, czy wniosek o przedłużenie okresu wypłaty zasiłku chorobowego.
- Dokonać zgłoszenia do ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz do ubezpieczenia zdrowotnego pomocników rolnika w okresie świadczenia pomocy w gospodarstwie.
- Pobrać zaświadczenia w formie elektronicznej, m.in.: o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników, o okresach podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz o okresach podlegania i opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Możliwe formy rejestracji:

- Forma wniosku drukowalnego polega na wypełnieniu i złożeniu do KRUS formularza – „Wniosek o utworzenie konta użytkownika w Portalu dla Rolników eKRUS". Wniosek w formie pisemnej, opatrzonej odręcznym podpisem Usługobiorcy, należy złożyć we właściwej miejscowo dla Usługobiorcy jednostce organizacyjnej KRUS.
- Forma wniosku elektronicznego polega na podaniu adresu poczty elektronicznej i podpisaniu formularza Profilem Zaufanym.
- Forma wniosku ePUAP polega na wyszukaniu i wypełnieniu wniosku w ePUAP i potwierdzeniu go Profilem Zaufanym lub podpisem elektronicznym. Wniosek ten przekazywany jest do Usługodawcy w trybie elektronicznym.

Kto może korzystać z eKRUS:

Z treści ogólnodostępnej może korzystać każdy użytkownik sieci Internet.

Z treści spersonalizowanej może korzystać wyłącznie osoba ubezpieczona w KRUS (rolnik, małżonek rolnika, członek rodziny i domownik), która akceptuje regulamin eKRUS, po przejściu procedury rejestracyjnej.

OR KRUS w Opolu

Wnioski emerytalno-rentowe do KRUS

Kiedy można złożyć wniosek o emeryturę do KRUS ?

Kluczowym momentem jest osiągnięcie określonego wieku emerytalnego przez ubezpieczonego rolnika lub jego domownika, to jest 60 lat (kobieta) albo 65 lat (mężczyzna). Kolejnym niezbędnym warunkiem jest podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu od co najmniej 25 lat.

Przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej i jej wysokości dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r. uwzględniane są wyłącznie okresy podlegania rolniczemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu.

Wniosek o emeryturę rolniczą może złożyć rolnik/domownik, który spełnia powyższe warunki lub jego pełnomocnik, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa na piśmie lub ustnie do protokołu.

Nie należy składać wniosku wcześniej niż na 30 dni przed spełnieniem warunków do przyznania świadczenia (np. osiągnięciem wieku emerytalnego).

W przeciwnym razie KRUS wyda decyzję o odmowie prawa do świadczenia i wskaże, które warunki nie zostały spełnione. Jeżeli wniosek zostanie złożony do KRUS w kolejnych miesiącach po spełnieniu warunków do emerytury, prawo do świadczenia będzie ustalone od miesiąca złożenia wniosku.

Co należy przygotować do złożenia wniosku?

Ważne jest zgromadzenie niezbędnych dokumentów, które potwierdzą naszą sytuację zawodową i będą mieć wpływ na wysokość przyszłego świadczenia. Dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do emerytury rolniczej oraz jej wysokości to w szczególności:

- dokumenty, które potwierdzają okresy podlegania innym niż rolnicze ubezpieczeniom społecznym, np. zaświadczenia z ZUS, zaświadczenia pracodawców, świadectwa pracy, legitymacja ubezpieczeniowa, książeczka wojskowa;
- dokumenty potwierdzające ubezpieczenie za granicą – w państwach, z którymi Polskę łączą dwustronne umowy międzynarodowe w dziedzinie ubezpieczeń społecznych lub w państwach członkowskich UE/EFTA;
- formularz unijny „Informacje dotyczące przebiegu ubezpieczenia osoby ubezpieczonej" (formularz E 207 PL) – dotyczy osób posiadających okresy ubezpieczenia w Polsce oraz okresy ubezpieczenia w innych państwach członkowskich UE/EFTA;
- dokumenty, które potwierdzają rozpoczęcie i zakończenie działalności rolniczej/działu specjalnego produkcji rolnej.

Warto pamiętać, że sam proces gromadzenia dokumentów może potrwać, dlatego zaleca się rozpoczęcie formalności z wyprzedzeniem. Uniknie się w ten sposób ryzyka opóźnień w wypłacie świadczeń emerytalnych.

Aktualne formularze dostępne są na stronie internetowej KRUS lub w lokalnych placówkach tej instytucji. Pamiętajmy o dokładnym przeczytaniu instrukcji do wniosku, aby uniknąć błędów oraz o sprawdzeniu kompletności dokumentu przed jego wysłaniem. Upewnijmy się, że nie pominęliśmy żadnego pola, i że wszystkie dane są poprawne. Nie zapomnijmy również o podpisie, który potwierdzi autentyczność informacji zawartych we wniosku.

Jeżeli wnioskodawca nie zamieści we wniosku wymaganych danych lub nie dostarczy dokumentów, które są niezbędne do jego rozpatrzenia, KRUS wezwie do uzupełnienia wniosku i wyznaczy termin na uzupełnienie. Brak wymaganych dokumentów w wyznaczonym terminie spowoduje, że KRUS umorzy postępowania.

Jakie są możliwości złożenia wniosku do KRUS?

Wnioski emerytalno-rentowe można złożyć do KRUS zasadniczo na trzy sposoby:

- Pierwsza ścieżka kontaktu z KRUS to złożenie wniosku przez platformę ePUAP. Istnieje możliwość złożenia interaktywnego wniosku o emeryturę rolniczą/rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy, bądź rentę rodzinną wraz z kwestionariuszem dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia. Po zalogowaniu się do swojego konta w ePUAP należy złożyć wniosek wraz z dokumentami niezbędnymi do ustalenia prawa do emerytury rolniczej oraz jej wysokości. Wniosek można złożyć przez elektroniczną skrzynkę podawczą (ePUAP) wybranego oddziału KRUS.
- Kolejny sposób to złożenie wniosku osobiście lub przez pełnomocnika w dowolnej jednostce organizacyjnej KRUS.
- Istnieje też możliwość złożenia listownie wniosku o świadczenie emerytalno-rentowe za pośrednictwem operatora pocztowego lub polskiego urzędu konsularnego do dowolnej jednostki organizacyjnej KRUS.

Jaki czas ma KRUS na załatwienie wniosku?

Jeśli nie ma konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego, KRUS rozpatrzy wniosek w ciągu 30 dni od daty jego złożenia. Wniosek rozpatruje jednostka organizacyjna KRUS właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej.

Do czasu zakończenia postępowania w sprawie można wycofać wniosek. Wycofanie wniosku jest skuteczne, jeżeli będzie złożone na piśmie lub zgłoszone ustnie do protokołu, nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji (tj. w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji). W razie wycofania wniosku KRUS umorzy postępowanie w sprawie emerytury rolniczej.

Informacje o warunkach i dokumentach niezbędnych do ustalenia prawa do innych świadczeń, to jest do renty rodzinnej bądź do renty z tytułu niezdolności oraz ich wysokości znajdą Państwo na stronie internetowej KRUS: www.gov.pl/krus.

Opracowano na podstawie Informacji Biura Świadczeń C /KRUS

Małgorzata Barańska
Kierownik Wydziału Świadczeń OR KRUS w Opolu

BIURO OGŁOSZEŃ

Kupię...
Sprzedam...
Zamienię...

PRZEZ 3 MIESIĄCE ZA DARMO!

KONTAKT

TEL. 77 4437 144
E-MAIL: inte@oodr.pl

ZAMIEŚĆ SWOJE OGŁOSZENIE W NASZEJ GAZECIE
(OKOŁO 30 SŁÓW)

Sprzedam siewnik Poznaniak.

TEL. 726 112 148

Sprzedam opryskiwacz Pilmet 2, 18 m. szerokości, pojemność 1000 litrów.

TEL. 726 112 148

Sprzedam agregat ścierniskowy podorywkowy STALPROFIL STP o szerokości 3m. Zakupiony w 2021 r., używany jeden sezon w gospodarstwie 40 ha.

TEL. 606 937 755

Sprzedam obornik (powiat nyski).

TEL. 77 437 97 63

PRENUMERATA
Kurier Rolniczy

TYLKO 3,50 ZŁ MIESIĘCZNIE

ZAMÓW JUŻ DZIŚ

Zadzwoń pod numer 77 4437 102/ 144
lub zamów u naszych doradców terenowych
w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego